

REPUBLIKA

ROK XVII.

LÓDŹ. CZWARTEK, 5 STYCZNIA 1939 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 5

MIN. BECK I RIBBENTROP W MONACHIUM

odbędą dziś rozmowę w historycznym hotelu „Vier Jahreszeiten”. — Ambasador Lipski wyjechał z Warszawy na spotkanie min. Becka

Możliwość wizyty ministra Becka u Hitlera

WARSZAWA, 4 stycznia.

Zanotowane wczoraj przez nas pogłoski, kursujące zagranicą, a zapowiadające wizytę ministra Becka w Paryżu i Londynie w drodze powrotnej do kraju z Monte Carlo, zaczynały się w ciągu dnia konkretyzować o tyle, iż

AKTUALNA STAŁA SIĘ WIZYTA MIN. BECKA W NIEMCZECH.

W godzinach południowych niemiecka agencja oficjalna D. N. B. ogłosiła komunikat, w którym przewiduje, że **MIN. BECK W DRODZE Z MONTE CARLO DO WARSZAWY ZATRZYMA SIĘ W MONACHIUM, GDZIE ODBĘDZIE KONFERENCJĘ Z MIN. SPRAW ZAGRANICZNYCH RZESZY, V. RIBBENTROPEM.**

W Warszawie, w kołach międzynarodowych początkowo wiadomości tej nie potwierdzano, ale w godzinach wieczornych ukazały się komunikaty agencyjne, zapowiadające **KONFERENCJĘ MINISTRA BECKA Z MINISTREM V. RIBBENTROPEM, JUŻ NAWET NA JUTRO W MONACHIUM,**

gdzie w znanym z historycznej konferencji w hotelu „Vier Jahreszeiten” wynajęto już dla ministra Becka apartamenty.

W godzinach wieczornych wyjechał z Berlina do Monachium na spotkanie ministrów Beckowi ambasador Lipski, który dopiero rano przybył do Berlina z Warszawy, gdzie odbywał konferencje polityczne.

Jak wiadomo, w ub. tygodniu amb. Lipski był u ministra Becka w Monte Carlo.

Minister v. Ribbentrop, według wiadomości, ogłoszonej przez angielską agencję Reutera, wyjechał już również z Berlina do Monachium.

W późnych godzinach wieczornych agencja Havasa oraz agencja Reutera i radiostacje angielskie zapowiadały, iż **MINISTER BECK UDA SIĘ Z MONACHIUM DO BERCHTESGADEN, GDZIE ODBĘDZIE ROZMOWĘ Z KANCLERZEM HITLEREM.**

Ten ostatni szczegół nie został dotąd potwierdzony, ani przez źródła polskie, ani niemieckie.

Minister Beck spodziewany jest w Warszawie na sobotę, dnia 7 bm., gdyż w niedzielę, dnia 8 bm., będzie obecny na Zamku, podczas składania Panu Pre-

zydentowi życzeń, przez korpus dyplomatyczny.

Jak wiadomo, uroczystość, odbywająca się zawsze w dniu Nowego Roku, została w roku bieżącym o tydzień przesunięta.

Przed wizytą min. Ciano w Warszawie

Prasa włoska przywiązuje do niej duże znaczenie polityczne

RZYM, 4 stycznia.

(PAT) „Tribuna”, omawiając wiadomość o wizycie mn. Ciano, który udaje się do Warszawy w drugiej połowie lutego rb., przypomina, że pod względem protokółarnym podróż ta stanowić będzie odpowiedź na rzymską wizytę min. Becka, który bawił nad Tybrem w marcu 1938 roku.

Poza stroną protokółarną podróż min.

Ciano — pisze dziennik — będzie miała jednak duże znaczenie polityczne. Od marca ub. roku nastąpiło w Europie wiele wydarzeń, jak kryzys czeskosłowacki, arbitraż wiedeński oraz podróż min. Ciano do Budapesztu.

Podczas kryzysu czeskosłowackiego Włochy poparły terytorialne rewizje polskie wobec Czechosłowacji. W chwili, gdy odbywa się proces wyjaś-

niania stosunków europejskich — kontynuuje „Tribuna” — spotkanie polsko-włoskie będzie faktem bardzo użytecznym, gdyż pozwoli ono omówić położenie w Europie na tle zmian, jakie zaszły w Europie Środkowej.

Włochy wobec zaprzyjaźnionej Polski działają beczką, powodowane zmysłem rzeczywistości, w myśl wspólnych interesów i ideałów.

Odpowiedź Pragi na notę polską

Rząd czeski wyraził gotowość poczynienia wszelkich kroków, aby umożliwić dobre stosunki sąsiedzkie z Polską

PRAGA, 4 stycznia.

(PAT) W związku z zasadniczą demarche posła R. P. w Pradze, dnia 23 grudnia 1938 roku minister spraw zagranicznych republiki czesko-słowackiej udzielił obecnie, po przeprowadzeniu dochodzeń na miejscu, odpowiedzi w sprawie zarzutu noty polskiej co do stosunków, panujących na pograniczu śląskim.

Nota czesko-słowacka zapewnia, że władze czeskie nie będą tolerować żadnej akcji, kierowanej z terytorium republiki czesko-słowackiej przeciwko organom Państwa Polskiego lub obywatelom polskim.

Dotychczasowe zamachy i akcje terroru są przedmiotem surowego śledztwa. Wydano potrzebne zarządzenia, by prasa powstrzymała się od wystąpień, któreby mogły szkodzić dobremu stosunkom polsko-czesko-słowackim.

W zakończeniu swej noty rząd czesko-słowacki oświadcza gotowość poczynienia wszelkich kroków, aby umożliwić w przyszłości dobre sąsiedzkie stosunki z Polską.

Wobec powyższego należy wyrazić pragnienie, aby dobra wola, której wyrazem jest nota rządu praskiego, została wcielona w czyn i aby w szczególno-

ści lokalne władze administracyjne, wojskowe i policyjne czeskie stosowały się do tych przyrzeczeń w wykonywaniu decyzji swego rządu.

MOR. OSTRAWA, 4 stycznia.

(PAT) W dniu wczorajszym policja ostrawska aresztowała i oddała do dyspozycji władz sądowych sprawcę zerwania godła państwowego z budynku konsulatu polskiego w Morawskiej Ostrawie.

Jest nim niejaki Jan Koch, lat 21, narodowości czeskiej. Znalaziono również godło, które sprawca usiłował zniszczyć.

Prof. Stroński wytoczył proces

za nazwanie go masonem

Warszawa, 4 stycznia.

W dniu 11 b. m. rozpoczął się ma w Warszawie ciekawy proces wytoczony przez znanego polityka prawnicowego prof. Strońskiego o nazwanie go masonem, w czym prof. Stroński dopatruje się obrazy.

Wybory w 32 miastach Wielkopolski

Poznań, 5 stycznia.

(PAT) W dniu 22 stycznia br. odbędą się wybory do rad miejskich w 32 miastach Wielkopolski.

Urząd wojewódzki w Poznaniu przygotowuje już listę dalszych 38 miast, w których również odbyć się mają wybory. Miasta te wybiorą swoje rady miejskie w dniu 26 lutego br.

Niemcy żądają zwrotu odszkodowań wojennych, które wpłacili w swoim czasie Anglii i Francji

Londyn, 4 stycznia.

Prasa angielska w sensacyjnej formie donosi, jakoby następnym z kolei żądaniem Niemiec miało być żądanie

zwrotu wpłaconych w swoim czasie Anglii i Francji odszkodowań wojennych.

Żądanie to usłyszeć ma po raz pierwszy gubernator Banku Angielskiego, p.

Montagu Norman, kiedy w przyszłym tygodniu przybędzie do Berlina dla rewizytowania dra Schachta, prezydenta Banku Rzeszy.

Wzajemian za uzyskanie zwrotu sum, wpłaconych jako odszkodowania wojenne, mają Niemcy rzekomo zgodzić się na ograniczenie zbrojeń.

Niektóre dzienniki poranne londyńskie, komentując ironicznie tę wiadomość, piszą, iż „skończy się na tym, że Anglia i Francja będą musiały grzecznie przeprosić Niemcy za to, iż w 1914 roku ośmieliły się zbrojnie przeciwko nim wystąpić”.

**

Londyn, 4 stycznia.

(PAT) Montagu Norman, gubernator Banku Angielskiego, opuścił Londyn po południu, udając się do Niemiec.

Rewizja w lokalu Str. Narodowego w Łodzi

W wyniku rewizji znaleziono broń

Warszawa, 4 stycznia.

W „Warszawskim Dzienniku Narodowym” z dnia 4-go stycznia r. b. zamieszczono notatkę jakoby w Łodzi w dniu 3-im b. m., w czasie akademii żałobnej ku czci ś. p. Romana Dmowskiego wkradła się do lokalu, w którym odbywała się akademie, policja w liczbie kilkunastu ludzi i dokonała rewizji w lokalu i u obecnych na akademii.

Agencja Prasowa „Iskra” dowiaduje się z miarodajnego źródła, że w dniu

3-im stycznia r. b. policja dokonała rewizji w lokalu zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego w Łodzi, przy czym w chwili wkroczenia policji do tego lokalu odbywało się tam zebranie partyjne Stronnictwa Narodowego, a nie akademie ku czci ś. p. R. Dmowskiego.

W wyniku rewizji znaleziono m. in. broń, której właściciela nie ustalono i na którą nikt z obecnych nie miał pozwolenia.

Daladier na afrykańskiej linii Maginota

Inspekcja urządzeń obronnych Tunisu i wielka rewia wojsk kolonialnych

PARYŻ, 4 stycznia. (PAT) Trzeci dzień swej podróży imperialnej, a drugi dzień pobytu w Tunisie premier Daladier poświęcił głównie zagadnieniom wojskowym. Daladier jako minister obrony narodowej DOKONAŁ M. IN. INSPEKCJI UFORTYFIKOWANYCH PUNKTÓW NA POŁUDNIOWEJ GRANICY TUNISU, T. ZW. PUSTYNNYJ LINII MAGINOTA.

Z kolei premier udał się do Galesu, stamtąd zaś do miejscowości Ah-Tunine, następnie zaś do skalistych ufortyfikowanych wzgórz na granicy Tunisu i Sahary. W inspekcji tej towarzyszył premierowi wiceprzewodniczący najwyższej rady wojskowej Francji gen. Georges oraz generałowie, odbywający z nim całą podróż.

Prasa francuska podaje, że pozycje na południe od Gabes i miejscowości Mareth stanowią

ZWARTA LINIE SILNYCH NOWOCZESNYCH UMOCNIENI,

bronionych z prawego skrzydła przez strefę pustynną, w kierunku której rozciągają się umocnienia lżejsze. Na stopie pokojowej ilości wojsk francuskich w Algierze i Tunisie wynosi 68 batalionów strzelców, 8 pułków spahisów i 20 tysięcy żołnierzy innych formacji, a w Maroku 29 batalionów strzelców, 4 pułki spahisów i 7.500 żołnierzy różnych broni.

Premier Daladier w dniu dzisiejszym dokonał inspekcji najbardziej w kierunku pustyni wysuniętych garnizonów francuskich Bordje-le Boeuf, Ben Gardanne, Medenine i Mareth. W miejscowości Ah-Tunine, w centrum płaskowzgórza, liczącego 3 km. kw.

ODBYŁA SIĘ PRZED PREMIEREM

I MINISTREM WOJNY DEFILADA WOJSK PIĘSZYCH I KONNYCH.

Przebieg uroczystości dzisiejszych miał wyraźny charakter wojskowy, stanowiący pewnego rodzaju ilustrację do oświadczenia premiera, wygłoszonego na wczorajszym bankiecie w Tunisie, w którym Daladier stwierdził, iż FRANCJA GOTOWA JEST OBRONIĆ SKUTECZNIE ZARÓWNO TUNIS, JAK

WSZYSTKIE SWE POSIADŁOŚCI AFRYKAŃSKIE.

PARYŻ, 4 stycznia. (PAT) Premier Daladier wygłosił dziś przemówienie, które było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie francuskie.

Premier podkreślił, iż od wczesnego ranka zwiedzał linie fortyfikacyjne, zbudowane dla obrony granic Tunisu, a na-

stępnie omówił entuzjazm, z jakim się spotkał zarówno ze strony żołnierzy, jak i tłumów i przytoczył słowa przywódców szczepliwych południowych: „Jeśli kiedyś Francja znalazła się znowu w potrzebie, to pośpieszymy z całą naszą siłą i całą miłością dla niej“.

W zakończeniu mowa wyraziła wdzięczność mieszkańcom Tunisu a przede wszystkim armii afrykańskiej.

Pogrzeb ś.p. Kardynała Kakowskiego

Zwłoki złożono prowizorycznie w podziemiach Katedry św. Jana

Warszawa, 4 stycznia. (PAT) Dziś odbyły się w Katedrze św. Jana uroczyste nabożeństwa żałobne, a następnie pogrzeb ś. p. ks. kardynała Aleksandra Kakowskiego, arcybiskupa metropolity warszawskiego. Trumna ze zwłokami zmarłego Arcypasterza spoczęła w dniu dzisiejszym w podziemiach Katedry św. Jana do czasu, gdy zgodnie z wolą Zmarłego, zostanie złożona na wieczny spoczynek do grobu na cmentarzu bródzieńskim.

Dziś o godz. 7-ej rano po odśpiewaniu przez kler pierwszego Nokturnu Jutrznij Żałobnej odprawił mszę św. we dług obrządku wschodniego ks. biskup Koculowski. Po nim odprawił mszę św. poprzedzoną Nokturnem J. E. ks. biskup

Przeździecki. O godz. 10 uroczyste nabożeństwo pontyfikalne, poprzedzające przeniesienie zwłok ś. p. kardynała Kakowskiego do podziemi katedry, celebrował J. Em. Ks. Kardynał Hlond. Prymas Polski w otoczeniu licznych duchowieństwa.

Obok trumny płonie 6 gromnic, u trumny widnieje jedynie wieniec Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Z drugiej strony leżą ordery i odznaczenia Zmarłego. Świątynia spowita jest czernią. Przed godz. 10 przybywa do Katedry J. E. ks. Nuncjusz Apostolski Cortesi, zasiadając na miejscu, które zwykle zajmował ś. p. kardynał Kakowski. Obok niego ustawiają się kawalerowie maltańscy.

O godz. 9.45 P. Marszałek E. Smigły Rydz, reprezentujący Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, przybywa do Katedry Pan Marszałek przy dźwiękach hymnu narodowego wysiada z samochodu i po przejściu przed frontem kompanii honorowej, ustawionej przed Katedrą wchodzi do świątyni w towarzystwie p. prezesa rady ministrów gen. Sławojskowskiego, zajmując miejsce naprost ołtarza, w prezbiterium, na przygotowanym fotelu. Dalej zasiadają p.: prezes rady ministrów gen. Sławojskowski, marszałek senatu Miedziński, reprezentujący marszałka sejmu — wicemarsz. Surzyński. Po lewej stronie prezbiterium w krzesłach zajmują miejsca członkowie korpusu dyplomatycznego, po prawej stronie zasiedli pp. ministrowie.

O godz. 10-ej rozpoczyna się uroczysta msza święta pontyfikalna, celebrowana przez J. E. Ks. Kard. Hlonda. Prymas Polski w otoczeniu licznych duchowieństwa. Z chóru spływała pienia żałobna. Po mszy św. podniosło kazanie wygłosił ks. biskup Szlagowski. Następnie J. Em. Ks. Kard. Hlond wraz z towarzyszącymi mu księżmi biskupami odbrał Castrum Doloris według ceremoniału biskupiego.

Po ostatnich modlitwach trumnę ze zwłokami ś. p. ks. kard. Aleksandra Kakowskiego podjęli na barki księży, prze nosząc ją przez nawę główną i prezbiterium a następnie koło zakrystii do podziemi Katedry św. Jana, gdzie spoczywać będą do czasu przeniesienia ich na cmentarz bródzieński.

Przed wyjazdem Chamberlaina do Rzymu

Omawiane będą również zagadnienia gospodarcze

Londyn, 4 stycznia. (PAT) Według ogłoszonego tu komunikatu oficjalnego, premierowi Chamberlainowi oraz lordowi Halifaxowi w ich podróży do Rzymu towarzyszyć będą: główny sekretarz prywatny premiera Osmond Cleverley, sekretarz parlamentarny premiera lord Dunglass, stały podsekretarz stanu spraw zagranicznych Cadogan, Maurice Ingram, dyrektor departamentu południowego Foreign Office oraz sekretarz prywatny min. Halifaxa — Oliver Harvey.

Delegacja brytyjska wyjedzie z dworca Victoria o godz. 11-ej w piątek i z

Calais expressem rzymskim uda się do Rzymu.

Rzym, 4 lutego.

(PAT) Londyński korespondent „Tribuny“, omawiając rzymską wizytę premiera Chamberlaina, zwraca uwagę na doniesienia prasy angielskiej, iż Chamberlain omawiać będzie w Rzymie nie tylko sprawy polityczne, ale również doniosłe zagadnienia rokowań handlowych, interesujące Anglię i Włochy, celem przygotowania rokowań handlowych, które doprowadziłyby do znacznego rozszerzenia eksportu włoskiego do Anglii.

Zwierzenia i ludzie

Z życia dzikich zwierząt

Ciekawe obserwacje badacza

Kair, w styczniu. Podczas moich podróży po wschodnim Sudanie, dokąd wyruszyłem w poszukiwaniu roślin i ziół leczniczych, często miałem okazję obserwować życie zwierząt w puszczy. Dowiedziałem się między innymi, że i mięsożerne zwierzęta odżywiają się czasowo pewnymi roślinami i ziołami, a zwłaszcza w wypadkach gdy im coś dolega. Udało mi się zaobserwować niezwykle sceny z życia rodzinnego dzikich zwierząt, niesłusznie zresztą tak nazwanych. Napadają one bowiem tylko wtedy, gdy się je prześladowa, a zabijają jedynie wówczas, gdy nie mają pożywienia.

Pewnego dnia siedziałem przez kilka godzin nad brzegiem rzeki we wschodnim Sudanie, łowiąc ryby. Nagle ujrzałem z daleka samiec słonia ze swym małym, liczącym około ośmiu tygodni. Stara kroczyła wolno przez wysoką trawę, tuż obok szło dziecko. Trąba matki spleciona była pieścizłotliwie z delikatną jeszcze trąbą maleństwa. Od czasu do czasu słonica przystawała, rozglądała się na wszystkie strony i, pomrukując z zadowolenia, gładziła swe dziecko. Następnie przyciągnęła do siebie dziecko i napiła go.

Wzruszony tym widokiem, siedziałem bez ruchu. Podczas karmienia stara trzepotała uszami, nabierała trąbą piach i wydmuchiwała go w powietrze. Gdy małe napiło się do syta, zaczęło płakać, widocznie ze zmęczenia. Matka rozejrzała się dokoła i znalazła odpowiednie miejsce, udeptała trawę nogami, poczem ułożyła dziecko do snu.

A teraz nastąpiła najbardziej wzruszająca scena: stara zaczęła kłębami wrywać suchą trawę i pokrywać nią troskliwie maleństwo. Dopiero potem, oglądając się wciąż za swym splecionym maleństwem, podszła do rzeki, by się napić wody. W międzyczasie nadszedł także ojciec i kilka innych słoń. Po godzinie mały słoń podniósł się z trawy i wtedy matka poczęła go czyścić. Po jakimś czasie całe stado oddaliło się. Na samym końcu szła matka, prowadząc swe dziecko za trąbę.

Na tym samym miejscu często jeszcze miałem sposobność obserwowania słoń, przy czym zwróciłem uwagę na dziwną rzecz. Otóż stare słonie bardzo rzadko piły wodę wprost z rzeki i przeważnie kopały sobie dziury głębokości do dwóch metrów w pobliżu rzeki, by stamtąd czerpać wodę. Nie mogłem wytłumaczyć sobie tego niezwykłego zjawiska. Aż wreszcie jeden z moich kolegów, który specjalnie interesował się

życiem słoń, opowiedział mi, że w wodzie rzecznej jest mnóstwo owadów i pijawek, które czepiają się trąb słoń i błędne obrzyny nie mogą sobie z nimi poradzić. Ciekawe jest zresztą, iż każdy słoń po zaspokojeniu pragnienia, zasypuje znów wykopaną przezeń dziurę.

Niedaleko tego miejsca obserwowałem kiedyś także niezwykle scenę z małpami. Widziałem samiec szympansa, rozłożoną na plecach i widocznie bardzo wyczerpaną. U jej piersi wisiało maleństwo, które dopiero kilka godzin temu przyszło na świat i założyło skowyczało. Nagle zjawił się samiec, rozglądając się ostrożnie na wszystkie strony. Stałem w odległości około 50 metrów i dokładnie widziałem wszystko przez moją lunetę. Szympanas obwąchał samiec, poczem zbliżył się do jej pyska, jakgdyby ją całował.

Gdy się oddalił, zauważyłem, że samica coś żuje. Zrozumiałem, iż szympanas swej wyczerpanej czy też chorej żonie wsunął do pyska pożuty przezeń poprzednio kasek, gdyż cały owoc z pewnością podałby jej łapą.

Niektórzy uczeni twierdzą, iż w ten sposób powstał pocałunek!

Widziałem w lesie także kiedyś samiec szympansa, której małe było ranne. Stara zbierała zioła i zapychała nimi rany. Mała małpa zaczęła, oczywiście, krzyknąć a wówczas przyskoczyła druga małpa, by przytrzymać maleństwo, podczas gdy matka w dalszym ciągu usiłowała ziołami zapychać ranę. Po kilku minutach, gdy małpy się odda-

ły, podeszedłem do tego miejsca, by zbierać resztki zużytych ziół. Przekonałem się, iż były to liście pewnej rośliny, których lecznicze działanie znane jest także i ludziom.

O inteligencji małp, nawet najmłodszych przekonałem się, opatrując kiedyś ranę trzymiesięcznego szympansa. Gdy po oczyszczeniu rany postrzałowej, zabrałem się do szycia, małpka pomagała mi, przytrzymując swymi małymi nieowłosionymi paluszkami brzoży rany.

Podczas moich długich wędrówek słyszałem tylko o dwóch wypadkach porwania dzieci murzyńskich przez goryle. Historie o porwanych kobietach uważam bezwarunkowo za myślane, choć murzyni święcie w to wierzą. Słyszałem kiedyś niezwykle zabawną historijkę na ten temat, która w Afryce bardzo się podobała.

Murzyni pewnego szczepli mieli mnóstwo starych i brzydkich kobiet, które nie mogły w żaden sposób pogodzić się z młodszymi, niedawno kupionymi kobietami. Ponieważ w pobliżu wioski dało się słyszeć charakterystyczne ryki goryli, mężczyźni zaprowadzili wszystkie stare kobiety do lasu, w nadziei, iż okrutne małpy uprowadzą je. Następnego ranka wyruszyli do lasu, by sprawdzić, czy żadna nie została. Jakież było zdumienie murzynów, gdy zastali w lesie wszystkie brzydkie kobiety, zaś goryle ze zgrozą uciekły, gdzie pieprz rośnie...

AMNESTIA DLA ARABÓW PALESTYNSKICH?

Konferencji londyńskiej przewodniczyć ma Chamberlain. Strajk arabski w Jerozolimie. — Dalsze akty teroru

LONDYN, 4 stycznia. (PAT) Międzynarodowe siły tutejsze ani nie potwierdzają, ani też nie zaprzeczają wiadomości, według której konferencja w sprawie Palestyny miałyby się zebrać w Londynie 18 b. m. pod przewodnictwem Chamberlaina.

Według informacji z tutejszych kół arabskich, wątpliwe jest, aby konferencja mogła się zebrać już w tak niedalekim terminie, ze względu na to, że skład delegacji arabskiej z Palestyny nie został jeszcze ustalony.

Naczelny komitet arabski zbierze się w Beyrucie dopiero wówczas, gdy przybędą tam delegaci, znajdujący się obecnie na zesłaniu w Sycehelles oraz ci, którzy przebywają obecnie w Kairze.

Gdyby po otrzymaniu przez nich listu żelaznego w formie zaproszenia ich przez rząd W. Brytanii na konferencję, przybyli oni do Londynu dość wcześnie, konferencja mogłaby się rozpocząć jeszcze w końcu stycznia.

KAIR, 4 stycznia. Prasa egipska donosi, że rząd francuski zezwolił 5 przywódcom arabskim zwolnionym z zesłania na wyspach Seszel, aby przybyli do Syrii. B. zesłańcy mają spotkać się z eks-muftim Hadż Amin el-Usselni, aby się naradzić w sprawie ewentualnego udziału w konferencji londyńskiej.

W Kairze krążą pogłoski, że zwolnieni z zesłania przywódcy arabscy mają być zaproszeni na konferencję londyńską jako członkowie Najwyższej Rady Muzułmańskiej w Palestynie.

Po naradzie posła angielskiego w Kairze sir Lampsona z premierem egipskim ustalono, że na czele delegacji egipskiej na konferencję londyńską stanie minister spraw zagranicznych Jehle Pasza.

LONDYN, 4 stycznia. Urząd Kolonialny zaprzeczył informację prasy egipskiej, jakoby jakakolwiek brytyjska instancja rządowa zaprosiła do udziału w obradach londyńskich.

OPIERZCHNICIEU I ODMROZENIU
RAK
ZAPOBIEGA
KREM PRAKATÓW
PERFECTION

Żydowska formacja wojskowa w brytyjskiej armii kolonialnej

Londyn, 4 stycznia. Powstał tu komitet, mający na celu utworzenie żydowskiej formacji wojskowej armii terytorialnej. Inicjatywa ta wywołała krytyczne uwagi co do ewentualnych szkodliwych skutków dla Żydów angielskich.

Inicjatorzy wskazują jednak, że istnieje przecież szkodliwa formacja wojskowa i w tym wypadku chodzi jedynie o zastosowanie tej samej zasady, co przy zakładaniu żydowskich organizacji skautowych itp.

Zarządzenie Rady Adwokackiej w sprawie imion umieszczonych na szyldach

Warszawa, 4 stycznia. Jeden z adwokatów, posiadający metrykę urodzenia jako Izaak, umieścił na tabliczce na drzwiach swego domu, obok nazwiska imię „Ignacy“.

Warszawska Rada Adwokacka wezwała adwokata do zmiany imienia na tabliczce, jednocześnie zwróciła się do członków z wezwaniem, aby na wszelkiego rodzaju publikacjach, szyldach i t. p., wypisywać imiona zgodnie z zapisem w aktach stanu cywilnego.

skich przywódców arabskich zwolnionych z zesłania na wyspach Seszel.

JEROZOLIMA, 4 stycznia. Egipska agencja prasowa donosi, że rząd angielski zamierza podobno proklamować amnestię dla Arabów w Palestynie.

W kołach rządowych w Jerozolimie nie otrzymano w tej sprawie żadnych informacji.

„VITAHORM-ANTIBA“
olejek w ampułkach przeciw zmarszczkom
zawiera hormony i witaminy.

Ilu imigrantów przybyło do Palestyny od stycznia do końca października ub. r.?

Jerozolima, 4 stycznia. (PAT) Koło Bejsan założona została nowa kolonia żydowska „Bamesiloth“ przez grupę składającą się z 60 rodzin robotniczych. Jest to 36 osiedle żydowskie, założone od czasu rozruchów w 1936 r.

W czasie od stycznia do końca pa-

JEROZOLIMA, 4 stycznia.

Podczas rewizji przeprowadzonych we wsiach w okolicy Samarii, policja aresztowała czterech wybitnych przywódców-terorystów.

Podczas starcia między wojskiem a bandą terrorystów jeden Arab został zabity, zaś dwaj odnieśli ciężkie rany.

JEROZOLIMA, 4 stycznia.

Na znak protestu przeciwko maso-

wym rewizjom i przeciwko ustanowieniu posterunku policji na Górze Morija w Starym Mieście Jerozolimy, proklamowano dziś strajk arabski.

W Beerseba terroryści podpalił budynek rządowy. Straty są znaczne. Terroryści ostrzelali patrol wojskowy na Górze Kanaan. Jeden żołnierz angielski odniósł rany.

Szofer zakładu oczyszczania miasta Aron Rubi, lat 27, zraniony został przez arabskich terrorystów na jednej z ulic Jerozolimy. Rubi przewieziony został do szpitala „Hadassy“.

Najcieńsze ostrza świata!

TOLEDO

Odpowiedź na interpelację OZN w sprawie żydowskiej udzielona ma być w sejmie przez p. min. Becka

Warszawa, 4 stycznia.

W najbliższym czasie, bezpośrednio po święcie Trzech Króli, biuro planowania OZN przystąpi do uzgadniania projektów ustaw antyżydowskich. Projekty te uzgodnione i opracowane być mają do dnia nowej sesji sejmowej, na której min. Beck, jak już donosiliśmy, udzielił obszernej ustnej odpowiedzi na interpelację OZN w sprawie żydowskiej.

Po mowie min. Becka oczekiwać należy konkretnych wniosków w sprawie żydowskiej, zgłoszonych ze strony posłów OZN.

Z biurem planowania OZN w przygotowaniu projektu ustaw współpracuje poseł Deryng, profesor uniwersytetu lubelskiego. Prawdopodobnie prof. Deryng będzie więc referował sprawy żydowskie na najbliższej sesji sejmowej.

Min. Beck ma w jednej ze swych

mów zwrócić się z apelem do wielkich mocarstw, a przede wszystkim Francji, Stanów Zjednoczonych i Anglii, by zwołały konferencję wielkich mocarstw i małych państw w sprawie zorganizowania materialnych podstaw dla emigracji żydowskiej.

Warszawa, 4 stycznia.

(PAT) W związku z rozpoczynającymi się w połowie stycznia r. b. obradami międzynarodowego biura dla spraw uchodźców żydowskich w Londynie, Żydowski Komitet dla spraw kolonizacji w Polsce zwrócił się do biura dla spraw uchodźców z memoriałem, podkreślającym konieczność uwzględnienia naturalnych potrzeb emigracyjnych Żydów polskich — na konferencji ewiańskiej.

Po zanalizowaniu problemu emigracji żydowskiej komitet wysunął w memoriale następujące tezy:

1) Emigracja Żydów z Polski powstrzymana w swym naturalnym biegu musi być wznowiona.

2) Jako teren emigracyjny poza Palestyną, winny być brane pod uwagę inne tereny.

3) Sprawa emigracji Żydów z Polski stanowi ogniwo w łańcuchu międzynarodowego zagadnienia emigracji Żydów z Europy i musi być włączona do wszystkich postanowień i obrad dotyczących tego problemu.

4) Komitet żydowski dla spraw kolonizacji zgłasza swój akces do współpracy z komitetami międzynarodowymi, działającymi na tym terenie i deklaruje gotowość współpracy z organizacjami obejmującymi produktywizację i kolonizację Żydów.

Plan Schachta w sprawie emigracji Żydów

przedmiotem rokowań między komitetem ewiańskim a rządem niemieckim

Londyn, 4 stycznia.

Plan Schachta w sprawie transferu kapitałów emigrantów żydowskich z Niemiec, który omawiany będzie podczas zapowiadanych rokowań między przedstawicielami komitetu ewiańskiego a rządem niemieckim w Berlinie, nakreśliła szczegółowo opracowana procedura emigracyjna.

Plan Schachta przeprowadza podział Żydów na „pracujących“ i „niepracujących“, klasyfikując ludność żydowską według ich zdolności do zainstalowania się w krajach imigracyjnych.

Według planu Schachta elementy młodsze mają przede wszystkim opuścić kraj. Delegacja komitetu ewiańskiego

z p. George Rublee na czele, zamierza wyjaśnić jakie będą warunki bytowania ludzi starszych tych, którzy nie nadają się do natychmiastowej emigracji. Pod tym względem propozycje dra Schachta nie były dosyć jasne.

Dr. Schacht do tej pory nie ustalił terminów rozmów berlińskich. Jak przypuszczają, rokowania odbędą się jeszcze w pierwszej połowie stycznia.

Nowy Jork, 4 stycznia.

W Nowym Jorku odbyła się wielka konferencja wszystkich organizacji związanych z Kongresem Żydowsko-Amerykańskim i Żydowskim Komitetem Robotniczym z udziałem 900 osób. Konferen-

cja powzięła rezolucję, która „odrzuca kategorycznie i definitywnie wszelką propozycję, zmierzającą do uczynienia z naszych braci agentów wzmoczonego eksportu dumpingowego dla zdobycia dewiz dla reżimu, któremu grozi załama nie na skutek całkowitej izolacji“.

Londyn, 4 stycznia.

W różnych dzielnicach Anglii lord Baldwin kieruje akcją zbiórkową na rzecz Funduszu Pomocy Uchodźcom. Robotnicy „Dover Engineering Works“ opodatkowali się na rzecz uchodźców. Po apelu lorda Baldwina robotnicy postanowili przepracować dodatkowo pół dnia przeznaczając odnośne kwoty na Fundusz Pomocy Uchodźcom.

Antoni Eden z małżonką i księżką Norfolk będą obecnie na premierze nowego filmu Elżbiety Bergner, z którego dochód przeznaczono na Fundusz Baldwina oraz na rzecz Komitetu Kobiet dla Popierania Dzieci z Niemiec i Austrii.

Wiele pensjonatów w okolicach Londynu postanowiło oddać do dyspozycji uchodźców swe wolne pokoje wraz z utrzymaniem bez żadnej zapłaty.

Decyzje w sprawie Żydów niemieckich

zapaść mają podczas rozmów Montagu Normana z członkami rządu Rzeszy

Berlin, 4 stycznia.

(PAT) Korespondent berliński „Essener National Ztg.“ dowiaduje się, że podczas pobytu w Berlinie gubernatora Ban-ku Anglii Montagu Normana, który przy-

bywa jutro na chrzciny wnuka dr. Schachta, kontynuowane będą rozpoczęte w Londynie rozmowy w sprawie podjęcia szeregów decyzji finansowych dla rozwiązania kwestii żydowskiej.

ANGLIA ZAGROZIŁA JAPONII ODWETEM

i wprowadzeniem embarga na przywóz towarów, jeżeli brytyjskie interesy gospodarcze w Chinach nie będą uszanowane

Wspólna akcja W.-Brytanii i Stanów Zjednoczonych na Dalekim Wschodzie

LONDYN, 4 stycznia. (PAT) W związku z ogłoszonym przez Japonię trzyletnim planem ekspansji przemysłowej i samowystarczalności, który kładzie specjalny nacisk na gospodarcze współdziałanie Japonii, Mandżukuo i Chin, w kołach brytyjskich toczą się obecnie narady przygotowawcze nad sposobem obrony interesów gospodarczych W. Brytanii w Chinach.

Jest rzeczą wielce prawdopodobną, że rząd brytyjski pójdzie w ślad rządów Stan. Zjednoczonych, który dwa dni temu wystosował do Tokio ostrą notę, ostrzegającą rząd japoński przed jakimkolwiek upośledzeniem handlu amerykańskiego w Chinach. W kołach, zbliżonych do Foreign Office, sądzą, że jeszcze przed wyjazdem premiera do Rzymu odbędą się decydujące narady w tej sprawie.

Pomimo, że handel brytyjski jest w mniejszym stopniu zaangażowany na rynku chińskim, aniżeli handel amerykański, to jedn. k pośrednio Wielka Brytania zaangażowana jest w Chinach w daleko większym jeszcze stopniu, aniżeli Stany Zjednoczone, albowiem z ogólnych obcych inwestycji, ulokowanych w Chinach w wysokości więcej niż 500 mln. funtów szterlingów, około 250 mln., a więc połowę stanowią inwestycje brytyjskie, podczas, gdy inwestycje amerykańskie wynoszą tylko około 40 mln. funtów.

W rzeczywistości w Chinach zainwestowanych jest pieniądze brytyjskich więcej, niż w jakimkolwiek innym kraju na świecie, z wyjątkiem Argentyny, gdzie inwestycje brytyjskie sięgają 300 mln. funtów. Należy również wziąć pod uwagę fakt, że teoretycznie łatwiej jest handel przerzucić z jednego rynku na drugi aniżeli wycofać inwestycje.

Z tych też względów w Londynie uważają, że utworzenie przez Japonię gospodarczego bloku dalekowschodniego uderza najsilniej w Wielką Brytanię.

Rząd brytyjski rozważa ma bardzo stanowcze rady obrony i w planie, omawianym przez brytyjskie czynniki rządowe, leży nawet ustanowienie embarga na przywóz z Japonii, jako środka odwetu w razie, gdyby rząd japoński nie wykazał gotowości zabezpieczenia interesów gospodarczych W. Brytanii.

Mobilizacja policji w New Yorku spowodu strajku 11 tys. szoferów

Nowy Jork, 4 stycznia.

(PAT) W związku ze strajkiem 11 tys. szoferów taksówek nowojorskich, zmobilizowano całą policję nowojorską, liczącą 19 tys. policjantów.

Zachodzi obawa, iż mogą powtórzyć się różne incydenty i akty gwałtów, jakich widownią był Nowy Jork w r. 1934 podczas poprzedniego strajku taksówek.

WILLIAM KEIGHLEY stworzył „DOLINĘ GIGANTÓW“

Realizator „Księcia i Zebra” i współrealizator „Przygód Robin Hooda” William Keighley stworzył świetny, pełen akcji dramat o wielkim napięciu od początku do końca. Film ten, w którym główne role kreują Wayne Morris i Claire Trevor, nakreślony jest w całości w cudownych naturalnych kolorach i nosi atrakcyjny tytuł „Dolina Gigantów” („Valley of the Giants”). Film ten szedł z rekordowym powodzeniem w Strand Theatre w New Yorku.

SALA FILHARMONII

tel. 213-84.

Niedziela dn. 8 stycznia o godz. 4.30 po poł. Laureatka Międz. Konkursów Tanecznych. WIELKI FESTIWAL TANCA ARTYSTYCZNEGO

Jak się dowiaduje korespondent PAT, ambasador brytyjski w Tokio, sir Robert Craigie, który obejmował swą placówkę z wielkimi nadziejami, obecnie zapatruje się pesymistycznie na możliwość ułożenia stosunków brytyjsko-japońskich i w nadesłanym z Tokio raporcie nalegać ma na zajęcie jak najbardziej stanowczego stanowiska, co — jego zdaniem — uratować może jeszcze brytyjskie interesy gospodarcze na Dalekim Wschodzie.

Przy przewlekłym katarze jelit, obrzękach ścianki grubego jelita i schorzeniach końcowego odcinka jelita szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa rano na czczo jest doskonałym środkiem oczyszczającym jelita.

szona w Tokio. Jest ona utrzymana w tonie stanowczym i stwierdza, że Stany Zjednoczone są gotowe do zbadania wszelkiej propozycji japońskiej, pozostającej w związku z zasadą drzwi otwartych w Chinach pod warunkiem, iż propozycje te będą oparte na słuszności, a w omówieniu ich wezmą udział wszystkie strony zainteresowane wraz Chinami.

Tokio, 4 stycznia.

(PAT) Nowa nota amerykańska, doręczona 30 grudnia, została dzisiaj ogłoszona.

Dymisja rządu w Japonii

Nowy gabinet formuje przewodniczący tajnej rady cesarskiej Hiranuma

Tokio, 4 stycznia.

Rząd Konoye podał się do dymisji. Przewodniczący tajnej rady państwa Hiranuma przerwał swój urlop, by natychmiast udać się do Tokio dla wzięcia udziału w naradach związanych z rekonstrukcją rządu.

Tokio, 4 stycznia.

(PAT) Po złożeniu dymisji przez premiera Konoye cesarz wezwał lorda tajnej pieczęci Kurahei Yuasa i zasięgnął jego rady w związku z kryzysem ministerialnym. Kurahei Yuasa poprosił cesarza o udzielenie mu czasu do namysłu i o pozwolenie zasięgnięcia rady księcia Sajondzi. Yuasa wyjechał z Tokio o godz. 13-ej, udając się do Okitsu, gdzie stale zamieszkuje ks. Sajondzi.

Wieczorem Yuasa powrócił do Tokio i niezwłocznie udał się do pałacu cesarskiego, aby zdać sprawozdanie ze swej misji. Wkrótce potem wielki szambelan dworu admirał Saburo Hyakutake zatelefonował do przewodniczącego tajnej rady cesarskiej, wzywając go do pałacu. Kichiro Hiranuma, przyjęty na audiencji przez cesarza, otrzymał misję tworzenia nowego rządu. Hiranuma poprosił o czas do namysłu, a opuściwszy pałac cesarski odbył kilka konferencji, m. in. z byłym premierem Konoye i z Harumisz Kanabe, byłym członkiem tajnej rady mandżurskiej, który obiecał swą współpracę w tworzeniu nowego rządu.

W kołach politycznych panuje prze-

Ks. Konoye o przyczynach swej dymisji

„Jestem zawstydzony, że zdolności moje nie wystarczają dla spełnienia moich zadań“

Tokio, 4 stycznia.

(PAT) Książę Konoye udzielił prasie wyjaśnień w sprawie powodów dymisji gabinetu. W związku z konfliktem chińskim położenie wewnętrzne i zagraniczne Japonii staje się coraz bardziej skomplikowane. Książę często obawiał się, że zdolności jego nie wystarczą na pokonanie trudności, jednak powaga sytuacji nie pozwalała dotąd na zmianę gabinetu.

Konflikt chiński wszedł obecnie w nowe stadium i rząd musi wyczerzyć wszystkie siły dla utrzymania nowego

porządku i zaprowadzenia trwałego pokoju w Azji wschodniej.

Książę jest przekonany, że rzeczą najpilniejszą jest podniesienie zaufania narodu przez wyznaczenie nowej linii politycznej nowemu gabinetowi. Mocna polityka rządu w konflikcie chińskim została zagajona i zaaprobowana przez cesarza.

— Jestem zawstydzony — oświadczył książę Konoye, — że zdolności moje nie wystarczają dla przeprowadzenia moich zadań. To jest przyczyną dymisji mego gabinetu.

Oreddie prez. Roosevelta do kongresu

Pokój nie jest zapewniony — oświadczył Roosevelt — a burza z zewnątrz może być groźna również dla Ameryki

Waszyngton, 4 stycznia.

(PAT) Prezydent Roosevelt odczytał dzisiaj oreddie do kongresu, na wstępie samym zaznaczając, iż w chwili otwarcia obrad 77 kongresu koniecznym jest zwrócenie uwagi i ostrzeżenie przed niepokojącymi oznakami, charakteryzującymi sytuację międzynarodową.

„Burza, która zagraża, iż swymi płomieniami ogarnie cały świat — powiedział Roosevelt — została zażegnana, ale staje się coraz bardziej wyraźnym, iż

POKÓJ NIE JEST ZAPEWNIONY. Wokół nas szaleją niewypowiedziane wojny zarówno militarne, jak i gospodarcze. Prezydent Roosevelt zwrócił uwagę na wzrastające zbrojenia. * dodając, iż burza z zewnątrz może być groźną dla Ameryki.

Scharakteryzowawszy sytuację na kontynencie amerykańskim, Roosevelt oświadczył: „Naród nasz, nasze bogactwa mają prawo do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony. Nie oznacza to — mówił dalej, — iż republiki amerykańskie dołączają się od innych narodów na innych kontynentach. Nie znaczy to, iż Ameryka przeciwstawia się pozostałemu światu. **JEST ONA ZAWSZE GOTOWA DO WSPÓLPRACY, DO PRZERWANIA WYŚCIGU ZBROJEŃ I ODBUDOWY HANDLU.**”

Świat stał się jednak tak mały, a środki ataku tak szybkie, iż żaden naród nie może czuć się bezpiecznym w swym dążeniu do pokoju, dopóki chociażby jeden potężny naród odmawia załatwienia spornych spraw przy stole obrad.

Mówiąc o ustawie o neutralności,

konanie, jak donosi agencja „Domei“ iż Hiranuma w ciągu dnia jutrzejszego przedstawi cesarzowi listę nowego rządu.

Baron Hiranuma, należący do starej rodziny Samurajów, urodził się w roku 1867 w Tsuyama w prefekturze Okayama. Studia uniwersyteckie zakończył w Tokio w roku 1888, po czym zajmował szereg stanowisk w ministerstwie sprawiedliwości i w sądownictwie. W roku 1923 premier hr. Yamamoto mianował go ministrem sprawiedliwości. W roku 1924 otrzymał tytuł barona. Hiranuma w roku 1926 założył stowarzyszenie „Kokuhonsza“ o charakterze wyraźnie nacjonalistycznym. Organizacja ta została rozwiązana w roku 1936, kiedy Hiranuma został przewodniczącym tajnej rady cesarskiej.

Desygnowany premier uchylił się od odpowiedzi na zapytanie dziennikarzy, czy książę Konoye wejdzie w skład nowego rządu.

Tokio, 4 stycznia.

(PAT) Jak utrzymują tutejsze koła polityczne, nowy gabinet japoński będzie utworzony, jak następuje: premier Hiranuma, sprawy zagraniczne — Arita, wojna — Itagaki, marynarka — Hasegawa, sprawy wewnętrzne — Shiono, rolnictwo — Sakai.

Admirał Hasegawa był dowódcą floty, a podczas konfliktu z Chinami dowodził eskadrą. Dotychczasowego ministra sprawiedliwości Shiono łączy bliższe stosunki z Hiranumą.

Roosevelt zaznaczył, iż może ona działać w sposób nierówny i niesłuszny, w rzeczywistości pomagając napastnikowi, a odmawiając pomocy ofierze napaści. Instynkt samoobrony — powiedział Roosevelt — powinien nie pozwolić na to, aby coś podobnego się zdarzyło. Prezydent zapowiedział, iż w ciągu kilku najbliższych dni skieruje do kongresu **SPECJALNE OREDZIE, POŚWIECONE OBRONIE NARODOWEJ.**

„Potężny, zjednoczony naród może być zniszczony, jeżeli nie jest przygotowany na odparcie nieoczekiwanego ataku, ale nawet naród dobrze uzbrojony i dobrze zorganizowany z militarne go punktu widzenia, może spotkać się z porażką, jeżeli brak mu zaufania do samego siebie i jeżeli grozi mu walka klas i rozdzwięk pomiędzy kapitałem i pracą“.

Mówca podkreślił konieczność zbliżenia kapitału i pracy, przedstawiając wyniki wysiłków rządu na polu gospodarczym w ciągu ostatnich sześciu lat.

IRENA PRUSICKA

Międz. Konkursów Tanecznych. W programie najnowsze kreacje taneczne, solowe i duety.

PAWEŁ DOBIECKI

Pierwszy Solista Baletu Opery Warszawskiej. Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

7 dzieł Łodzi

Dnia 5 stycznia 1905 roku P.P.S. w Łodzi wydaje odezwę, w której wzywa proletariát naszego miasta do sprzeciwu wobec zarządzanej mobilizacji do wojska carskiego i wzywa do wyjścia na ulicę; konkretnie wzywano do manifestacji na ulicy Piotrkowskiej.

Dowódca żandarmerii carskiej płk. Wasyl Szewiakow, uprzedzony o manifestacjach, przydzielił do wszystkich komisariatów policji po jednej kompanii wojska, nie zmieniło to jednak nastroju antyrosyjskiego robotników, którzy w parę dni potem zorganizowali wspaniałą manifestację na ul. Piotrkowskiej, gdzie po raz pierwszy rozwinięto na ulicy sztandar P.P.S. i gdzie padł chorąży tego sztandaru, Tomasz Książczyk.

Styczeń		Dzień Telestora	
5		Jutro Trzech Króli	
Czwartek		Wschód słońca	7.44
		Zachód słońca	15.38
		Wschód księżyca	16.05
		Zachód księżyca	7.12
		Długość dnia	7.49
		Przybyło dnia	.12

Krótkie wiadomości

KOSZTY URZĄDZENIA ULIC i placów komunikacyjnych obciążać będą obecnie nie zarząd miejski, lecz właściciele działek, przylegających do tych ulic i placów. Władze nadzorcze zatwierdziły się uchwałę zarządu miejskiego, opartą na ustawie z 23-go marca 1933 roku, to też obowiązywać ona będzie z dniem ogłoszenia jej w „Dzienniku Wojewódzkim”.

73 RAZY WZYWANA BYŁA STRAŻ ognio-wa do pożarów w ub. miesiącu. W tej liczbie było 5 pożarów średnich, 49 małych, 12 wypadków palenia się sadzy i t. d. Jeśli chodzi o budynki — 52 pożary były w budynkach mieszkalnych, 11 w fabrycznych. Największe nasilenie pożarów zanotowano w godzinach od 8 do 17.

120 PORAD PRAWNYCH udzielił wydział Opieki społecznej zarządu miejskiego niezamożnej ludności. 131 porad dotyczyło spraw alimentacyjnych, 164 spraw o eksmisję, 25 o odszkodowanie za wypadki przy pracy, 9 w sprawach majątkowych, 2 w sprawach separacji i rozwodów oraz 85 różnych.

LUSTRACJA SANITARNA zakładów fryzjerskich przeprowadzona będzie ponownie w Łodzi, przyczym szczególna uwaga zwrócona będzie na zakłady, mieszczące się na bocznych ulicach i na peryferiach, w których stan sanitarny jest najgorszy. Równocześnie sprawdzone będzie, czy pracownicy fryzjerscy poddają się oględzinom lekarskim.

POSYPYWANIE ULIC PIASKIEM lub popiołem zarządziła policja ze względu na odwilż i możliwe w związku z tym nieszczęśliwe wypadki na jezdni. Równocześnie nakazano całkowite uprzątnięcie jezdni z błota i zmarzłego śniegu, przyczym posypywanie chodników solą, dla łatwiejszego stopienia śniegu jest zakazane, ze względu na konserwację drzew ulicznych.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto I urzędować będzie w dniu 16 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki Nr. 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, którzy nie stawali dotąd do poboru, a mieszkają w obrębie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji.

Zamiast życzeń noworocznych

P. Kazimierz Kowalski, zast. nac. Wydziału Społeczno - Politycznego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi złożył zamiast życzeń noworocznych i podziękowań za nie na rzecz Pomocy Zimowej zł. 10 (dziesięć). Kwotę wpłacono bezpośrednio do Komitetu.

Zamiast życzeń noworocznych wpłacone zostały na Pomoc Zimową następujące sumy:

- Stowarzyszenie Kupców m. Łodzi — zł. 25.—
- Prezes Juliusz Lewszajn zł. 25.—
- Wiceprezes Mieczysław Hertz zł. 25.—
- Wiceprezes Jakub Hertz zł. 25.—
- Dyrektor Maks Heyman zł. 25.—

7 protestów przeciw wyborom

wpłynęło do Głównej Komisji Wyborczej w Łodzi. — Dotyczą one przebiegu wyborów w okręgach: II, V, VI, XI, XII i XIII. — B. pos. Barlicki nie kandyduje na prezydenta

W dniu wczorajszym upłynął 7-dniowy termin zgłaszania protestów przeciwko wyborom do rady miejskiej w Łodzi. Zgodnie z naszymi informacjami, wczoraj zgłoszony został jeszcze jeden protest, w okręgu V, również politycznie anonimowy, t. j. podpisany nie przez stronnictwo czy jakikolwiek komitet wyborczy, ale przez grupę 100 wyborców, według wymogów ordynacji.

Protest ten, na pierwszy rzut oka, sprawia wrażenie jakgdyby wniosła go PPS, albowiem w motywach swych mówi, że w okręgu V niewłaściwie obliczone zostały głosy, w wyniku czego PPS otrzymała zbyt mało mandatów. Zwróciliśmy się w związku z tym do łódzkiej organizacji PPS, gdzie nam oświadczone, że PPS ani oficjalnie ani nieoficjalnie żadnej akcji przeciwko wyborom nie wszczyniała, wobec czego podpisani pod protestem wyborcy, powołujący się na „krzywdę” PPS, czynią to z pobudek bardzo prywatnych i zainteresowanemu stronnictwu nieznanym.

Oficjalnie zgłoszono wobec tego siedem protestów przeciwko wyborom: po jednym w okręgach II, VI, XI, XII i XIII oraz dwa w okręgu V.

Niektóre z protestów zawierają poważną motywację, jak nprz. protest w okręgu II, gdzie istotnie, wskutek umieszczenia dwóch obwodów wyborczych z dwóch różnych okręgów w jednym domu, mogły mieć miejsce liczne pomyłki, w wyniku których unieważniono pewną część głosów.

W myśl przepisów główna komisja wyborcza musi w ciągu 7 dni wszystkie protesty, wraz ze swą opinią i wszystkimi materiałami, przesać do urzędu wojewódzkiego, który przekaze swemu wydziałowi samorządowemu obowiązek rozpatrzenia protestów i zbadania z jednej strony ich ważności, a z drugiej — motywów w nich zawartych.

W związku z tym, jak się dowiadujemy, odbędzie się konferencja przewodniczącego głównej komisji wyborczej z przewodniczącymi tych komisji okręgowych, w których okręgach wniesione zostały protesty. Następnie zwołane będzie posiedzenie głównej komisji wyborczej, na którym zapadnie decyzja, jaką opinię wyrazić przy protestach i do dnia 11 bm. cały materiał przekazany zostanie urzędowi wojewódzkiemu. Od władz nadzorczych zależy będzie, kiedy te protesty zostaną rozpatrzone i czy zostaną one odrzucone czy też uwzględnione, a w takim razie rozpisane będą ponownie wybory w wymienionych okręgach.

O ile protesty zostaną odrzucone — pierwsze posiedzenie rady miejskiej zwołane będzie w ciągu miesiąca od chwili powzięcia decyzji przez p. wojewode.

Bezrobotni pracownicy umysłowi

proszą o zaopiekowanie się ich losem

Jak się dowiadujemy, unia pracowników umysłowych postanowiła wystosować do ministerstwa opieki społecznej oraz zarządu głównego Funduszu Pracy specjalny memoriał w sprawie bezrobotnych pracowników umysłowych. Memoriał podkreślił, że Fundusz Pracy, organizując z roku na rok roboty inwestycyjne we wszystkich miastach Polski, zatrudnia coraz to większą liczbę bezrobotnych, ale tylko robotników fizycznych. Bezrobotni pracownicy umysłowi nie odczuli dotychczas dobrodziejstwa działalności Funduszu Pracy w zakresie zwalczania bezrobocia.

Z tych względów unia prosi o zajęcie się specjalnie losem bezrobotnej inteligencji, której sytuacja jest nieporównanie gorsza. O ile bowiem bezrobotny — robotnik fizyczny może od czasu do czasu uzyskać dodatkową, sezonową pracę i zarobek, a w związku z tym później zasiłki ustawowe, to pracownicy umysłowi, po wyczerpaniu należym im zasiłków w wypadku utraty pracy, pozostają dosłownie na bruku, bez żadnej nikąd pomocy i bez możliwości sezonowego nawet zatrudnienia.

Memoriał zaproponuje, aby przy organizowaniu wszelkiego rodzaju robót na stanowiska pisarzy, nadzorców itd. zaangażowani byli w dużej mierze bezrobotni pracownicy umysłowi, a nadto by Fundusz Pracy stworzył specjalne możliwości zarobkowania dla bezrobotnej inteligencji. (i).

Donosiliśmy przed kilku dniami, iż łódzka organizacja PPS postanowiła wysunąć na stanowisko prezydenta m. Łodzi kandydaturę p. Norberta Barlickiego. W dniu wczorajszym na łamach „Łodzianina” ukazał się list p. Barlickiego, w którym on oświadcza, że ew. zaproponowanej mu kandydatury nie przyjmie, ponieważ: 1) przy obecnej ustawie samorządowej nie widzi możliwości normalnego życia samorządowego, 2) wobec niezatwierdzenia jego kandydatury przed dwoma laty, nie chce on utrudniać początną większość socjalistycznej w radzie miejskiej swą osobą i 3) nie chce ponownie poddawać swej osoby orzecznictwu władz administracyjnych. (i)

Wróg bogatych i biednych

Gruźlica nie czyni różnicy między bogatym i biednym, między starym i młodym. — Żaden chory nie może zostać bez opieki

Komitet „Dni Przecigruźliczych” w Łodzi wystosował do społeczeństwa łódzkiego apel treści następującej:

„Nie ma w Łodzi rodziny robotniczej aby gruźlica nie wytrwała kogoś z grona im najbliższych osób. Lecz gruźlica nie tylko powoduje spustoszenie wśród rodzin biednych, niemniej jest groźną i dla zamożnych. Gruźlica nie czyni różnicy między bogatym i biednym, między starym i młodym; nie rozróżnia wyznań ani narodowości, wszystkim jednakowo grozi, wszystkich też winna zjednoczyć w walce dla wspólnego dobra.

W naszym kraju organizowaniem tej walki zajmuje się Polski Związek Prze-

ciwgruźliczy, posiadający swój oddział w Łodzi. Polski Zw. Przeciwgruźliczy prowadzi zarówno propagandę uświadamiania obywateli o istocie gruźlicy, jak również troszczy się o zebranie funduszy na walkę z tą plagą, organizując corocznie „Dni Przecigruźlicze”.

Akcja zwalczania gruźlicy wymaga olbrzymich sum pieniężnych. Żadna bowiem choroba nie pochłania tyle ofiar w ludziach co gruźlica, żadna też nie wymaga tak kolosalnych wydatków. Olbrzymie sumy przeznaczone przez Państwo i samorządy na cele walki z gruźlicą wciąż nie wystarczały. Mimo rozbudowy sieci przychodni przeciw-

gruźliczych, udzielających porad bezpłatnie licznym rzeszom ludności, mimo rozbudowy sieci szpitali i sanatoriów nie możemy ustawać w dalszym rozwijaniu tych placówek, będących potężnym orężem w walce z gruźlicą.

Naszym dążeniem jest, aby żaden chory nie został bez opieki lekarskiej i aby każdy miał zapewnioną możliwość leczenia się w domu, w szpitalu, czy w sanatorium.

Uskutecznione to będzie tylko wtedy gdy posiadać będziemy dostateczną ilość poradni i zakładów leczniczych o wystarczającej liczbie łóżek szpitalnych. Na to trzeba dużo pieniędzy, bo wybudowanie i urządzenie jednego łóżka w szpitalu kosztuje przeszło 15.000 złotych. W samej Łodzi potrzeba sporo.

Dorocznym z wyczajem zwracamy się do społeczeństwa o pomoc w walce z gruźlicą. Każdy powinien przyczynić się do zwalczania tej kleski społecznej!

Zapisujcie się więc na członków Polskiego Związku Przeciwgruźliczego!

Kupujcie znaczki przeciwgruźlicze!

KOMITET „DNI PRZECIWGRUŻLICZYCH”

Dyżury opieki

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 63), W. Groszkowski (11 Listopada 17), T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembelski (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Miller (Piotrkowska 46), G. Antoniewicz (Pabianicka 56), J. Uniewski (Dąbrowska 24a).

Pamiętajcie! ŻE NIELECZONY ARTRETYZM TO GROŹNY WRÓG WASZEGO SERCA.

NIE LECZĄC REUMATYZMU I ARTRETYZMU-NISZCZYMY SERCE.

KLEROL MAŚĆ I PŁYN PRZECIW REUMATYZMOWI I ARTRETYZMOWI

KLEROL — MAŚĆ WSYSKA SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE, NIE BRUDZI I NIE PLAMI

Dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie stosować go można do kąpieli.

KLEROL DO NABYCIA W APTEKACH I SKŁADACH APTECZNYCH

Dnia 3 stycznia 1939 r. zasnęła w Bogu, opatrzona świętymi sakramentami **MOJA UKOCHANA ŻONA, NASZA NAJDROŻSZA MATKA**

ś. † p.

z Wihanów **ANNA HAGE**

przeżywszy lat 42.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. D-ra Kopczyńskiego 21 (Zagajnikowa) na stary cmentarz katolicki nastąpi jutro, w piątek, dnia 6 b. m. o godzinie 12.30 popoł.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Msza Żałobna odbędzie się dnia 7 b. m. o godz. 9 rano w kościele św. Teresy, przy ul. Pomorskiej 121/3.

Mąż i Dzieci

Panu **ADOLFOWI HAGE**, Dyrektorowi f-my I. K. Poznański z powodu przedwczesnego zgonu

ś. † p.

ŻONY JEGO ANNY

szczerze współczucie wyraża

F-ma B. i H. SIERADZCY

Panu Dyrektorowi f. I. K. Poznański, **ADOLFOWI HAGE** z powodu zgonu

ś. † p.

ŻONY JEGO ANNY

wyrazy szczerego współczucia składa **F-ma D. Rozenwald i S-wie**

Trup na torze

Onegdaj wieczorem na linii kolejowej Łódź — Zgierz, koło lasu w Chelmach znaleziono leżące na torze zamaskowane zwłoki mężczyzny.

Desperat mógł liczyć około lat 40. Dokumentów osobistych ani papierów, któreby umożliwiły ustalenie tożsamości denata nie znaleziono. Sądząc z ubrania — denat był robotnikiem. Zwłoki przewieziono do prosektorium.

Władze prowadzą dochodzenie.

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO.

W sobotę, dnia 7-go stycznia 1939 roku o godzinie 20-ej w lokalu Towarzystwa (Al. Kosciuszki 17) odbędzie się „Tradycyjny Oplatek” dla członków i wprowadzonych gości.

Na program złożą się: opowieść wigilijna, podzielenie się oplatkiem, wspólne spożycie tradycyjnych przysmaków świątecznych i odśpiewanie kolęd przy choince.

Wyrazy szczerego współczucia z powodu zgonu

ś. p.

ŻONY JEGO ANNY

wyrażają p. Dyrektorowi f-my I. K. Poznański **ADOLFOWI HAGE**
BEREK ROSENBERG, Łódź, Piotrkowska 39.

Po długich, ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec i dziadek

B. P.

SALOMON SZEWEŚ

LEKARZ - DENTYSTA, przeżywszy lat 74.

Wyprowadzenie drogiej nam Zwłok z domu przedpogrzebowego przy cmentarzu żydowskim nastąpi dziś, w czwartek, dnia 5 stycznia 1939 r. o godzinie 1-ej po poł., na które zaprasza kolegów i przyjaciół.

Stroskana Rodzina

TEATR MIEJSKI
(Śródmiejska 15).

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Fodora „Tajemnica lekarska”, w reżyserii Z. Biesiadeckiego.

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27)

Dziś, w czwartek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Peyret Chappuis'a „Szaleństwo”, w reżyserii Wł. Krasnowieckiego.

JUTRO PREMIERA W „KOCIE W BUTACH”.

Jutro, w piątek o godz. 4.15 po poł. odbędzie się w Teatrze „Kot w butach” (Al. Kosciuszki 57) premiera wystawianej z dużym nakładem pracy i kosztów wspaniałej bajki zimowej L. Krzemienieckiej p. t. „Historia cała o niebieskich migdałach”. Reżyseria Jana Wesolowskiego, kukły i dekoracje H. Wicińskiego.

DORA KALINOWNA W FILHARMONII.

W sobotę, dnia 7-go b. m., o godz. 9-ej wieczorem wystąpi w sali Filharmonii Dora Kalinówna w całkowicie nowym przebraniu, pełnym humoru programie piosenek, ciężkiej satyry i kapitalnych typów charakterystycznych. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

FESTIVAL TANCA W FILHARMONII.

W niedzielę, dnia 8-go b. m., o godz. 4.30 po poł. odbędzie się w sali Filharmonii festiwal tańca artystycznego przy współudziale laureatki wielu międzynarodowych konkursów tanecznych Ireny Prusickiej i pierwszego solisty opery warszawskiej Pawła Dobieckiego. W programie najnowsze kreacje taneczne solowe i duety. Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

„MASKARADA” CZERWONEGO KRZYŻA.

Sekcja Imprezowa oddziału łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża zawiadamia, że tradycyjna Maskarada Czerwonego Krzyża odbędzie się nie jak dotychczas w dniu 5 stycznia, a w sobotę, dnia 21-go stycznia b. r. Zaproszenia i bilety wstępu na Maskaradę do nabycia w biurze oddziału od 9-go stycznia b. r.

Czerwony Krzyż tą drogą zaprasza wszystkich stałych sympatyków na zabawę, a komitet zapewnia, że ubawią się jak zawsze doskonale. Moc atrakcyj — 2 orkiestry — bufet we własnym zarządzie.

DO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KAUKASKIEJ I WSCHODNIO - TURKISTAŃSKIEJ.

Wzywa się wszystkich, którzy brali czynny udział w wielkiej wojnie na froncie kaukasko - wschodnio - turkistańskim oraz tych, którzy w latach 1916-7 opuścili kraj i zgłosili się do oddziałów polskich na Kaukazie do przybycia na zebranie organizacyjne, w którego ramach odbędzie się wybory zarządu Związku. Zebranie odbędzie się w piątek, dnia 6. stycznia w lokalu Zw. Ochołników Armii Polskiej przy ul. Piramowicza 10 o godz. 10-ej.

Stawić się winni zarówno oficerowie b. armii kaukaskiej jak i szeregowi, oraz siostry miłosierdzia. — Organizator Józef Jaskólski.

Godzienne używanie kremu biologicznego

Eukitol 6

zapewnia piękną i zdrową cerę!

Skargi robotników-emerytów

zostały w formie memoriału przedłożone ministerstwu.
Zatarg w rzeźni miejskiej Nr 1.

Przed kilku miesiącami przy organizacji zawodowej ZPZZ powstał związek emerytów robotników włókienniczych. Związek ten obejmuje b. robotników, którzy wskutek przekroczenia 65 roku życia zostali zwolnieni z pracy, a obecnie otrzymują rentę starczą z Z.U. S-u. Obecnie związek ten podjął starania w ministerstwie opieki społecznej o poprawę bytu emerytów b. robotników, a z drugiej strony o obniżenie wieku, uprawniającego do otrzymania renty.

W dniu wczorajszym wystosowany został w tej sprawie obszerny memoriał do ministerstwa. Emeryci żalą się w nim że renta, jaką otrzymują z ZUS jest nie wystarczająca dla zapewnienia im nawet minimum utrzymania. Naliczającej nie przekracza ona sumy 20—50 złotych miesięcznie. Wymiar emerytur, ich zda-

niem, stosowany jest zupełnie dowolnie i większość starych robotników nie otrzymuje nawet 50% tej sumy jaka istotnie im się należy. Wobec powyższego związek prosi o zainteresowanie się tą sprawą i przeprowadzenie kontroli wymiaru rent starczych.

W drugiej sprawie związek zwraca uwagę na konieczność znówelizowania ustawy o rentach starczych w tym kierunku, by robotnicy otrzymywali emerytury już po osiągnięciu 60 roku życia, ponieważ możliwość kontynuowania pracy do 65 roku życia należy do wyjątków, a wcześniejsze zaniechanie jej wskutek niezdolności obniża w dużej mierze wysokość renty.

W związku ze skasowaniem sekwestr sądowego w rzeźni miejskiej nr. 1

i przejęciem jej przez koncesjonariuszy, związek pracowników instytucji użyteczności publicznej wypowiedział oświadczenie komisji rozjemczej, zastępujące układ zbiorowy dla pracowników i zażądał rozciągnięcia na rzeźnię nr. 1 układu zbiorowego, obowiązującego w rzeźni bałuckiej, która do 31 grudnia pozostawała pod bezpośrednim zarządem magistratu. W sprawie tej odbyła się konferencja przedstawicieli obu stron, na której dyrekcja oświadczyła, że z chwilą przejęcia rzeźni bałuckiej, uważa układ tam istniejący za nieważny i ustalił jednolite warunki pracy dla pracowników obu rzeźni. Przedstawiciele związków wyrazili sprzeciw, ustalając maksymalny termin załatwienia postulatów pracowniczych do 1 lutego.

Zmiana granic województwa łódzkiego

Z dniem 1. kwietnia przyłączone zostaną do naszego województwa powiaty: skierniewicki, rawsko-mazowiecki, opoczyński i kutnowski

W dniu 1 kwietnia, t. j. z początkiem nowego roku administracyjnego, nastąpi zmiana granic województwa łódzkiego. Po odłączeniu w roku ubiegłym powiatów kaliskiego, konińskiego, tureckiego i kolskiego, obecnie przyłączone będą powiaty skierniewicki, rawsko-mazowiecki, opoczyński i kutnowski.

W związku z tym już zostały podjęte przygotowania do włączenia nowych powiatów do naszego województwa. Przygotowania podjęte zostały równocześnie na terenie urzędu wojewódzkiego

go i izby skarbowej oraz na terenie zainteresowanych powiatów. Budżet wydziałów powiatowych, który jest obecnie opracowywany, musi być już przystosowany do nowych granic wojewódzkich.

Sprawa inkorporacji do Łodzi szeregu gmin podmiejskich i w związku z tym rozrostem naszego miasta stały się znów aktualne. Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie zarząd miejski podejmie prace nad badaniem terenów,

które mają być włączone do Łodzi, potrzeby inwestycyjnych na tych terenach i t. d. Do nowego budżetu zarządu miejskiego wpisane będą już sumy, przeznaczone na koszty tych prac.

Jeśli chodzi o powiększenie obszaru Łodzi, w pierwszym rzędzie brane są pod uwagę Chołny, Rokicie, Retkonia i Marysin III. Marysin I i II znajdują się już w granicach miasta. W razie inkorporacji tych terenów ludność Łodzi wynosić będzie około 800.000 mieszkańców. (I).

EUROPA

100% pikanterii!!

Genialny komik

FERNANDEL

w szampańskiej komedii

WESOŁY ORDYNANS

Ceny miejsc na wszystkie seanse — od

80 gr.

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Pocz. 4, 6, 8, 10
DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Co wolno królowi W.-Brytanii

Uprawnienia króla są w zasadzie nieograniczone.— W rzeczywistości jednak królowie nie korzystają ze swych przywilejów

Londyn, w styczniu.

W grudniu król Jerzy VI obchodził swoje urodziny i ukończył 43 lata. Z tej okazji wywiązała się w prasie bardzo zajmująca dyskusja na temat uprawnień króla Anglii. Zadano pytanie, czy król jest jedynie reprezentacyjną figurą, czy też ma daleko idące uprawnienia?

Oba poglądy, mimo że sobie przeczą, są jednakowo uzasadnione. Uprawnienia królewskie są w zasadzie nieograniczone, wskutek tego stały się nieokreślone, a w praktyce król niemal że nie korzysta z nich. Na mocy swoich uprawnień mógłby mieć władzę większą od współczesnych dyktatorów. W praktyce jednakowoż jest jedynie bezstronnym sędzią w rozgrywającym się między politycznym, w którym interweniuje w myśl zasad demokratyczno-parlamentarnych.

Król Jerzy VI, mógłby w teorii rozwiązać pewnego dnia całą siłę zbrojną Wielkiej Brytanii i sprzedać jej statki i działą. Król jedynie jest uprawniony do zaciągania żołnierzy. W czasie wojny król ma prawo rekwirować własność każdego swego obywatela na czas trwania konfliktu zbrojnego. Może sprzedać księstwo Lancaster i uczynić z nim co mu się podoba.

Nie jest odpowiedzialny za nic co

czyni i w tym znaczeniu nie może popełnić nic niesłusznego. Pewien historyk twierdzi, że król mógłby na Piccadilly zastrzelić premiera i wszystkich ministrów i nie można go aresztować za to, a tym mniej ukarać, bo nie ma sądu w Anglii, który by mógł sądzić króla. Król również ma prawo odmówić podpisania ustawy przedłożonej mu przez rząd. Królowie angielscy nie skorzystali z tej możliwości od czasów królowej Anny, jednakowoż uprawnienie to nie przestało w zasadzie obowiązywać.

Są jednakowoż pewne ograniczenia władzy królewskiej, na mocy nie spisanej i obowiązującej jedynie na mocy obyczajów i tradycji konstytucji angielskiej. Parlament jeszcze w wiekach średnich żądał, aby pewne rozporządzenia królewskie zaopatrzone były w jedną z dwóch pieczęci państwowych Anglii, którymi są wielka pieczęć i pieczęć prywatna. Pieczęcie te znajdowały się zawsze pod strażą bezstronnego i nieprzebieżnego dygnitarza. Król Jakub II był zdania, że rzucając pieczęć do Tamizy, tym samym znosi to ograniczenie — i znów ze swego stanowiska miał teoretycznie rąść.

Praktyka życia, uregulowana na mocy dawnych walk między królem i parlamentem, doprowadziła do tego, że wy

konywanie władzy królewskiej dokonywa się na podstawie rady i zgody ministrów. Król podejmuje ważne decyzje w porozumieniu z premierem, który porozumiewa się z gabinetem, a gabinet znów odpowiedzialny jest przed parlamentem i krajem. Mimo to jednak, król na w teorii posiada swoje dawne uprawnienia, choć dawno już przestała z nich korzystać.

Król może pociągnąć do odpowiedzialności sądowej obywatela. Obywatel nie ma możliwości pociągnięcia króla do odpowiedzialności. Jego samochód nie ma obowiązku stosowania się do przepisów policyjnych. Telegramy królewskie mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi, a listy są zwolnione od opłaty pocztowej.

Król nie może wynająć domu, bo by w ten sposób został dzierżawcą, a to byłoby nie zgodne z obyczajami feudalnymi, na mocy których król jest panem własności wszystkich swoich poddańców. Na mocy tych samych zwyczajów majątek obywatela, który umiera nie pozostawiając testamentu, ani spadkobierców, przypada królowi.

Król nie płaci podatków od swoich dochodów urzędowych. Jeszcze za czasów dziadka i babki Jerzego VI obowiązywał ten obyczaj, obecnie jednak, król płaci dobrowolnie podatek, aby dać dobry przykład obywatelom. Natomiast król płaci wszelkie należności spadające na niego, jako na prywatnego właściciela. Płaci oczywiście za bilety, kiedy udaje się do teatru, a czyni to niemal zawsze w charakterze prywatnym. W takim wypadku przestrzega się zasady utrzymywania w dyskrekcji obecności króla i nie odgrywa się hymnu narodowego, aby nie naruszać jego incognito. Król oczywiście nie oddaje głosu w wyborach i nie figuruje na listach wyborczych, nie może bowiem brać aktywne go udziału w polityce.

Prawo łaski w teorii pozostało przy wilejem króla, w praktyce jednakowoż decyduje o nim ministerstwo spraw wewnętrznych, używając jednakowoż starej formuły królewskiej: „Zdecydowałem się łaskawie udzielić mu przebaczenia”. — Tak więc władza królewska w zasadzie nieograniczona, w praktyce znajduje wyraz za pośrednictwem rządu i parlamentu.

Praktyka odbiega daleko od teorii. Królowej Wiktorii, gdy była jeszcze młoda, pokazano raz spis jej uprawnień. Na jego widok zawołała: „Co za dziwna historia i co za nadzwyczajna władza, mojemu ludowi z pewnością by się to nie podobało”. Mimo to jednak szacunek dla starej starycji obowiązuje w dalszym ciągu. I nie znosi się dawnych uprawnień, zadawając się tym, że modyfikuje się, nagina i zmienia w życiu praktycznym. J. L.

Echa wyborów w Łodzi

Zmarł w szpitalu Wacław Szmalc, członek PPS

W dniu wczorajszym zmarła w szpitalu druga ofiara walk przedwyborczych w Łodzi, Wacław Szmalc, członek PPS. Szmalc został ranny w brzuch w dniu 1 grudnia nad ranem, w chwili gdy rozklejał afisze wyborcze listy PPS i klasowych związków zawodowych. Odwieszono go natychmiast do szpitala i podano operacji. Po trzytygodniowym leczeniu, w wyniku komplikacji, zmarł.

Jak wiadomo, pierwsza ofiara, Rybak, zmarł również wskutek ran postrzałowych. Pogrzeb Szmalca odbędzie się w dniu 6 stycznia. (1)

Łańcuch ofiar na budowę ścigacza okręgu

W ciągu ostatnich paru dni na fundusz zakupu ścigacza okręgu łódzkiego im. wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego wpłynęły następujące dary: Łódzkie Tow. Zwolenników Gry Szachowej — zł. 200, Manufaktura Bawelniana F. Eisenbraun Sp. Akc. zł. 108,90, I. G. Strurowski — zł. 300, od Czytelników „Kurjera Łódzkiego” — zł. 182,10, Pracownicy Umysłowi Państw. Monopoli Spirytusowego — zł. 1.020,35, Zarząd m. Łodzi — zł. 1.500, Związek Zawodowy Pracowników Miejskich w Łodzi — zł. 100, Zakłady Przemysłowe B-ci Bukiet — zł. 1000, Grand-Kino — zł. 170,97, Szeregowi Rezerwy Kompanii Karabinów Maszynowych Łódzkiego Pułku Piechoty — zł. 60, Korpus Oficerski i Podoficerowie oraz Strzelcy Łódzkiego Pułku Piechoty — zł. 197,50, Pracownicy Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawelnianej w Polsce — zł. 600, Drobni Kupcy Chrześcijaństwo z hal targowych — zł. 192, Robotnicy Fabryki M. Markowski — zł. 230, Pracownicy f-my Camille, Ast S-cy — zł. 158,10 f-ma Camille Ast — złotych 250.

Wykaz powyższy nie uwzględnia składek drobniejszych, które napływają bez przerwy. Bo jakże mogło być inaczej? Cały świat się zbroi, zwłaszcza na morzu. Nawet jak zawsze pokojowo nastrojona Szwecja uchwaliła budowę 2-ech krążowników kosztem 37 milionów koron. Polska, posiadając niewielki skrawek wybrzeża morskiego, musi szczególnie szybko realizować zbrojenia morskie, umacniając swą pozycję na Bałtyku.

Wypadki przy pracy

Niezwykły wypadek przy pracy wydarzył się wczoraj w rzeźni miejskiej przy ul. Inżynierskiej.

39-letni Franciszek Doryń, pracownik w rzeźni, zamieszkały przy ul. Piasta 1, w chwili gdy przepędzał bydło, został przygnieciony przez dwie duże sztuki do muru i doznał ciężkich obrażeń.

Lekarz pogotowia stwierdził złamanie kilku żeber i ogólne potłuczenie i skierował poszkodowanego w tym niezwykłym wypadku do szpitala.

W zakładach Sp. Akc. I. K. Poznański przy ul. Ogródowej 17 uległa wypadkowi przy pracy 51-letnia Maria Gilewska, robotnica, na którą spadła z wysokości około 3 metrów belka.

Lekarz pogotowia stwierdził obrażenia głowy i miednicy i skierował poszkodowaną do szpitala. (1)

Pożar młyna w Tadzynie

We wsi Tadzina, gm. Lipiny pow. brzezińskiego z nieustalonych przyczyn wybuchł pożar w młynie wodnym, stanowiącym własność spadkobierców Fryderyka Kowalskiego z Łodzi i Stanisława Markowicza, zamieszkałego w Tadzynie przy młynie.

Pożar wybuchł w drewnianym budynku młyna, a następnie przeniósł się na murowany dom mieszkalny.

Straże pożarne zdołały jedynie uratować dom mieszkalny. Młyn spłonął doszczętnie.

Straty szacowane są na około zł. 15.000.

Władze prowadzą dochodzenie celem ustalenia przyczyn pożaru. (1)

Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa

Panujcie nad ŻOŁADKIEM

nie dopuszczajcie do obstrukcji. Regulujcie ciśnienie i wypróżnianie przy pomocy łagodnie przeczyszczających pigułek ALDOZA. znak ochronny „GORAL”. Słusze się nawet przy uporczywej obstrukcji.

ALDOZA ZE ZNACZKIEM „GORAL”

Laboratorium Chemiczne „ALDOZA”, Warszawa, ul. Świetokrzyska Nr. 9.

Krwawa bójka sąsiedzka

wynikła podczas gry w loteryjkę.—Rannych opatrzył lekarz pogotowia

Nocy ubiegłej w domu przy ul. Śląskiej 23 toczyła się krwawa bójka sąsiedzka, w wyniku której 4 osoby odniosły lżejsze lub cięższe obrażenia.

Około godziny 11 w nocy do mieszkania 43-letniego Jana Wawrzyniaka przybyło kilku sąsiadów.

Podczas gry w loteryjkę wynikła kłótnia o należność, która rychło przerodziła się w generalną bójkę.

Do właściciela mieszkania Wawrzyniaka, jego żony Bronisławy, 28-letniego Henryka Nowakowskiego i 28-letniej

Heleny Ciemiązek wezwano lekarza pogotowia.

Po opatrzeniu ran tłuczonych głowy, twarzy i t. d. lekarz wszystkich poszkodowanych pozostawił na miejscu.

W czasie bójki ulicznej na ul. Lutomińskiej został porażony nożem 25-letni Lejb Suszek, mieszkaniec Poddebic.

Rannego opatrzył na miejscu lekarz pogotowia. (1)

Połączenie organizacji zawodowych

„Praca”, Ch.Z.Z., Z.P.Z.Z. i Z.Z.P.? — Podjęte zostały narady międzyzwiązkowe w tej sprawie

Jak się dowiadujemy, na terenie zawodowych związków robotniczych podjęte zostały narady w sprawie zjednoczenia ruchu zawodowego i powołania jednej silnej organizacji, która skutecznie reprezentowałaby ogół robotników. Zawodowy ruch robotniczy jest dotychczas bardzo rozproszkowany. Wystarczy nadmienić, że na terenie Łodzi istnieje aż siedem organizacji zawodowych, reprezentujących te same kategorie robotników: klasowe związki zawodowe, związki „Praca”, Chrześcijańskie zjednoczenie zawodowe, Zrzeszenie polskich związków zawodowych (ZPZZ), Zjednoczenie zawodowe polskie (ZZP), Rada związków zawodowych (związki pozostające pod wpływem PPS, frakcji rewolucyjnej) i wreszcie „Praca Polska” (związki, pozostające

pod wpływami Stronnictwa Narodowego).

Zrozumiałą rzeczą było, że tak znaczne rozproszkowanie zawodowego ruchu robotniczego musiało odbijać się ujemnie na całokształcie tego ruchu. Nadto, po za trzema organizacjami masowymi, drobne związki zawodowe nie odgrywały żadnej specjalnej roli, a utrudniały w dużej mierze wszelkie akcje i wystąpienia robotnicze.

Podjęte obecnie narady mają na celu doprowadzenie do połączenia czterech organizacji zawodowych, reprezentujących mniej więcej te same tendencje polityczne, a więc związków „Praca”, Ch. Z. Z., ZPZZ, i ZZP. Nie jest też wykluczalne, że w miarę posuwających się pertraktacji, objęte będą nimi również związki PPS, frakcji rewolucyjnej.

W tej chwili, sądząc z toku narad wstępnych, trudno jeszcze wnioskować, czy pertraktacje doprowadzą do pozytywnego wyniku i miast czterech — powstanie jedna organizacja zawodowa robotnicza. W razie gdyby się akcja ta powiodła, trzonem nowej organizacji byłby oczywiście związki „Praca”, jako najliczniejsze (1).

CASINO HUMOR! DOWCIP! ŚMIECH!

Pocz. 4, 6, 8, 10
wyznaczyły sobie rendez-vous na świetnej komedii

HOTEL W TYROLU
osnutej na 116 powieści

TRZEJ PANOWIE NA ŚNIEGU

Prezydent Rzplitej w Jaworzynie

Pan Prezydent Rzeczypospolitej, profesor dr. Ignacy Mościcki, spędził wraz z Rodziną okres Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku w zamczku myśliwskim w Jaworzynie.

W dniu Nowego Roku przybyła do Pana Prezydenta liczna delegacja okolicznych górali z burmistrzem Zakopanego, inż. Zaczyńskim na czele, celem złożenia hołdu i najlepszych życzeń Głowie Państwa.

Na zdjęciu — narciarze polscy, którzy wezmą udział w zawodach F.I.S., z życzeniami noworocznymi u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Popularny odbiornik radiowy — ma być wyprodukowany w Polsce jeszcze w tym roku

Nowy rok zaczyna się dla radiofonizacji Polski pod doskonałymi prognozykami. Liczba abonentów Polskiego Radia osiągnie w najbliższym czasie milion. Już obecnie po ogłoszeniu przez Polskie Radio nagród dla milionowego abonenta i jego dwu sąsiadów w łącznej wysokości 6.000 zł. — przed okienkami urzędów pocztowych w całej Polsce tworzą się ogonki nowych abonentów, chcących wykorzystać najlepszy moment do zarejestrowania się. Między tymi abonentami znajdzie się szukany przez Polskie Radio milioner.

Drugim ważnym etapem w dziele radiofonizacji Polski to również bliska już chwila realizacji polskiego popularnego odbiornika. Problem ten wysuwany wielokrotnie znajduje się obecnie na drodze do pozytywnego rozwiązania. Polskie Radio ogłosiło wspólnie z komitetem do spraw kultury wsi i Państwowym Instytutem Telekomunikacyjnym konkurs na model produkcyjny odbiornika popularnego typu bateryjnego. Ogłoszenie konkursu wiąże się ściśle nie tylko z potrzebami szerokich rzesz społeczeństwa, które od kilku lat czeka na dobry, tani i niekosztowny w eksploatacji odbiornik radiowy, ale również z wielkimi inwestycjami technicznymi Polskiego Radia, pozwalającymi w każdym zakątku naszego kraju słuchać bądź programu ogólnopolskiego, bądź też jednego z programów regionalnych. Dzięki inwestycjom technicznym, a mianowicie budowy trzech stacji o sile 10 Kw., sześciu stacji o sile po 50 Kw. i powiększeniu do 300 Kw. mocy centralnej stacji Polskiego Radia w Raszynie — cała Polska pokryta została polskimi falami radiowymi o odpowiednim natężeniu, aby

każdemu mieszkańcowi Polski umożliwić dobrodziejstwo łatwego i taniego odbioru radia.

Konkurs na model odbiornika popularnego pobudzi polską myśl techniczną do wysiłku. Ale wysiłek ten pozwoli na znalezienie rozwiązania najlepszego dla naszych warunków i naszych potrzeb.

Akcję odbiornika popularnego rozpoczęto od wsi, jest ona bowiem znacznie słabiej radiofonizowana i znacznie uboższa, niż miasto. Dzięki odbiornikowi popularnemu, który zostanie wyprodukowany z materiałów krajowych, rękami polskiego robotnika i z myśli polskiego konstruktora, uda się niewątpliwie wyrównać różnice w radiofonizacji Polski, jakie istnieją jesz-

cze między poszczególnymi częściami kraju. Ze statystyk, posiadanych przez Polskie Radio wynika, że pod względem nasycenia radiowego przoduje grupa województw zachodnich, gdzie jest 44 abonentów na 1000 mieszkańców. W dalszej kolejności są województwa centralne (35 pro mille), południowe (20 pro mille) i wreszcie wschodnie, mające nasycenie w wysokości 14 pro mille, czyli o połowę mniejsze od średniego nasycenia w całej Polsce, które wynosiło w ub. roku 27 odbiorników na 1000 ludności.

Przyszłość radiofonizacji Polski leży na wsi. A wieś może być i będzie radiofonizowana przy pomocy polskiego odbiornika popularnego.

Za obrazę i znieważenie policjanta sąd skazał Bendę na rok więzienia

Przed sądem grodzkim odpowiadał Eugeniusz Benda, szofer, winny czynnej napaści na policjanta w trakcie wykonywania przezeń obowiązków służbowych.

W dniu 2 października na postoju taksówek przy Placu Reymonta wszczął oskarżony bójkę z jednym z kolegów, a gdy przybiegł posterunkowy, by położyć kres zajściu — Benda stawiał mu opór i uderzył go w twarz.

Sąd skazał oskarżonego na 6 mie-

sięcy więzienia za obrazę policji i na rok więzienia za czynne znieważenie policjanta.

Wobec zbiegu przestępstw skazany został Benda wyrokiem łącznym na rok więzienia.

Sąd w motywach zaznaczył, iż kary skazanemu nie zawiesił, bowiem na Chojnach i w okolicach Placu Reymonta napaści na policję stają się notoryczne. (1)

SPORT

Budge pokonał V. nesa w trzech setach

Nowy Jork, 4 stycznia.

Oczekiwane z olbrzymim zainteresowaniem pierwsze spotkanie najlepszej rakiety świata i zwycięzcy Wimbledonu Donalda Budge z Ellsworthem Vinesem zakończyło się niespodziewanie latwym zwycięstwem Budge w trzech setach 6:3, 6:4, 6:2. Jak wiadomo, był to pierwszy mecz Donalda Budge w charakterze zawodowca.

Zawody odbyły się w słynnej nowojorskiej Madison Square Garden w obecności 16 tys. widzów.

Zmiany w reprezentacji Łodzi na mecz ze Śląskiem

Skład reprezentacji Łodzi na mecz ze Śląskiem w dniu 15 bm. w Sosnowcu uległ zmianom, gdyż w wadze lekkiej wystąpi Kowalewski a w ciężkiej Pietrzak. Ostatecznie drużyna łódzka wyjedzie do Sosnowca w następującym składzie: Rossman (Hak.), Marcinkowski (IKP) Spodenkiewicz (IKP), Kowalewski (IKP), Szczepiński (Zjedn.), Niewadził (Sokół), Moszkowicz (Hak.) i Pietrzak (IKP).

Również pewne zmiany zostały przeprowadzone w reprezentacji Śląska, która ostatecznie będzie następująca: Jasiński (Ruch), Jarzabek (IKB), Welgrün (Makabi) Sosnowiec, Janas (Slavia, Ruda), Akierman (Makabi, Sosnowiec), Wiedeman (Ruch), Kólonko (Ruch) i Wraźdo (Ruch).

Mecz odbędzie się po raz drugi o nagrodę przechodnią prezydenta m. Łodzi Godlewskiego. W roku ubiegłym zwycięstwo odniosła Łódź w stosunku 9:7, zdobywając puchar.

Dalsze mecze zapaśnicze o mistrzostwo okręgu

W dalszych meczach zapaśniczych o mistrzostwo drużynowe okręgu odbędzie się jutro 6 b. m. mecz: SKS. — Zjednoczone, zaś w niedzielę 8 stycznia mecz IKP. — KE.

Przerwa w mistrzostwach hokejowych

Wobec odwilży dalsze mecze hokejowe o mistrzostwo łódzkiej klasy A i B, które miały się odbyć w ciągu najbliższych dni, pozostają pod znakiem zapytania. W tabeli mistrzostw klasy A. prowadzi po zwycięstwie nad U. T. w stosunku 3:1 ŁKSII, który ma obecnie największe szanse do tytułu mistrza.

Mistrzostwa bokserskie klasy B

Do ukończenia mistrzostw drużynowych okręgu łódzkiej klasy B w boksie pozostały jeszcze do rozegrania trzy mecze, a mianowicie: 6 stycznia TFSJ. — Zw. Strzelecki (Piotrków) w Tomaszowie, 15 stycznia: Gwiazda — Zw. Strzelecki (Piotrków) w Łodzi i TFSJ. Geyer w Tomaszowie. Mecz tych ostatnich drużyn, który odbył się 11 grudnia, został uznany za towarzyski i dlatego ŁOZB. zarządził ponowne rozegranie tego meczu.

Organizacyjne zebranie instruktorów pięściarskich

W sobotę 7 bm. odbędzie się w lokalu ŁOZB przy ul. Piotrkowskiej 289 organizacyjne zebranie instruktorów bokserskich, poświęcone zatwierdzeniu regulaminu koła instruktorów okręgu łódzkiego oraz wyborom władz koła. Na zebranie oprócz instruktorów mogą przybyć również kierownicy sekcji bokserskich.

OFIARA

złożona w admn. „Republiki“
na najbliżniejszych

Henryk Barciński — zł. 30.—

zamiast życzeń noworocznych.

Tysiące

czytały
najpoczytniejszą
powieść
dnia

MARII UKNIEWSKIEJ

Strachy

Już
w
następnym
programie
kina

„CASINO“

Strachy

Tysiące

musza
ten
film
zobaczyć!

Karwowska — Bodo — Andrzejewska — Węgrzyn — Ćwiklińska — Woszczerowicz

Wojska gen. Franco wkroczyły do Castell i okrażyły Artese. — Lotnicy znów bombardowali Barcelonę

Lerida, 4 stycznia.

(PAT) Mieszane oddziały legionistów wkroczyły dziś w nocy do Castell.

Korpusy Maestrozzo i Urgel, które przekroczyły wczoraj rzekę Segre, okrażyły Artese, zamykając pierścień dookoła miasta.

Barcelona, 4 stycznia.

(PAT) Lotnictwo wojsk powstańczych dzisiejszego ranka bombardowało w dalszym ciągu miasto.

Ataki te nie pociągnęły za sobą ofiar w ludziach.

Statek angielski „Sthenwelt” trafiony został lekko przez jeden z pocisków.

W godzinach popołudniowych również i Tarragona była przedmiotem ataków ze strony eskadry powstańczej, składającej się z 12 samolotów.

Na skutek bombardowania ucierpiała głównie dzielnica portowa.

Burgos, 4 stycznia.

(PAT) W kołach wojskowych rozważenia na froncie katalońskim oceniane są bardzo optymistycznie, chociaż

stwierdzają, że najważniejsza część operacji nie została jeszcze przeprowadzona.

Jak się zdaje, większe siły powstańcze trzymane są w rezerwie dla tego decydującego uderzenia. W związku z tym zwracają uwagę na to, że dywizje marokańskie wogóle nie zostały jeszcze w walce użyte.

W uzupełnieniu komunikatu urzędowego sprawozdawcy pism donoszą, że została zajęta miejscowość Flix na szosie Balaguer — Agramunt.

Akcja Roosevelta w Rzymie w sprawie Żydów

Przebieg konferencji ambasadora St. Zjednoczonych z Mussolinim

RZYM, 4 stycznia.

(PAT) Ogłoszono tu następujący komunikat urzędowy o wczorajszej rozmowie Mussoliniego z ambasadorem Stanów Zjednoczonych:

Mussolini przyjął w obecności ministra spraw zagranicznych hr. Ciano ambasadora Stanów Zjednoczonych, Philippsa, który przedłożył Mussolinemu oświadczenie prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta, dotyczące sprawy żydowskiej w Europie oraz możliwości ogólnych rozwiązań tej sprawy.

RZYM, 4 stycznia.

(PAT) „Tribuna”, donosząc o wczorajszej rozmowie Mussoliniego z ambasadorem Stanów Zjednoczonych, twierdzi, że — zdaniem kół londyńskich — rozmowę tę należy wiązać ze zbliżającą się wizytą premiera Chamberlaina w Rzymie oraz ze sprawami włosko-francuskimi. W toku rozmowy z szefem rządu włoskiego ambasador Stanów Zjednoczonych przedstawił Mussolinemu punkt widzenia swojego rządu na

zagadnienia, interesujące mocarstwa europejskie.

Zdaniem kół angielskich, można żywić nadzieję, że rozmowa wczorajsza przyczyni się do polepszenia stosunków włosko - amerykańskich.

WASZYNGTON, 4 stycznia.

(PAT) Zastępca sekretarza stanu Sumner Wallees zakomunikował, że przedmiotem rozmowy ambasadora Philippsa z Mussolinim była m. in. sprawa uchodźców politycznych.

Przed pogrzebem ś.p. Romana Dmowskiego

Członkowie Str. Narodowego wywiesili w Poznaniu flagi żałobne

Warszawa, 4 stycznia.

Źródła prasowe zbliżone do Stronnictwa Narodowego komunikują, iż uroczyste nabożeństwo w dniu pogrzebu ś.p. Romana Dmowskiego odprawi ks. Arcybiskup Gall, jednakże z powodu choroby nie będzie mógł ks. Arcybiskup odprowadzić zwłok ś.p. Romana Dmowskiego aż na cmentarz na Bródnie i zastąpi go inny duchowny.

Również z kół Stronnictwa Narodowego donoszą, iż władze policyjne w Poznaniu sprzeciwiły się wywieszeniu przez zwolenników Stronnictwa Narodowego flag państwowych zwiniętych do połowy na znak żałoby, względnie przewiązanych krepa, lub omszczonych do połowy masztu. Wszystkie flagi państwowe poleciły władze państwowe w ciągu dnia wczorajszego usunąć, a członkowie Stronnictwa Narodowego zastąpili je czarnymi żałobnymi chorągiewkami.

Ważnym punktem konferencji było wyrażenie przez ambasadora Stanów Zjednoczonych protestu przeciwko polityce włoskiej wobec Żydów. Mussolini odpowiedział, że polityka włoska jest polityką równowagi i że Włochy nie chcą być stroną w wojnie światowej. Wskazał również na trudną sytuację międzynarodową i na konieczność utrzymania równowagi.

Stany Zjednoczone — Europa

Nowa linia powietrzna uruchomiona będzie na wiosnę

Waszyngton, 4 stycznia.

(PAT) W kołach zbliżonych do rządu twierdzą, iż Stany Zjednoczone należą do W. Brytanii, by udzieliła pozwolenia na nawiazanie regularnego połączenia lotniczego z Anglią już w ciągu przyszłej wiosny.

Gdyby Anglia zwlekała z udzieleniem

pozwolenia, nie jest wykluczone, iż obronoby Francję jako kraj, gdzie znajdowałyby się końcowy punkt nowej linii powietrznej.

„Panamerican Airways” gotowa jest zorganizować linię powietrzną pocztowo-pasażerską pomiędzy Ameryką a Europą już w marcu, lub kwietniu.

Tajna organizacja polityczna w Grecji

Policja aresztowała w Atenach 20 osób

Ateny, 5 stycznia.

(PAT) Po dłuższych poszukiwaniach służba bezpieczeństwa publicznego odkryła drukarnie, w których drukowały się różne broszury o charakterze rewolucyjnym i antypaństwowym.

Wszystkie te druki miały na celu przekonanie czytelników, że Grecja jest izolowana pod względem dyplomatycznym i że zostało zdecydowanym odstąpienie części jej terytoriów obcemu państwu.

Policja aresztowała 20 osób, zamieszanych w tej organizacji, wśród których znajdowali się lekarze, adwokaci i byli posłowie, przeważnie o zabarwieniu komunistycznym.

Wielkie manewry floty St. Zjednoczonych na wodach Oceanu Spokojnego

Nowy Jork, 4 stycznia.

(PAT) Flota Stanów Zjednoczonych, stacjonowana u wybrzeży Oceanu Spokojnego, dzisiaj o świcie opuściła swe bazy, aby wziąć udział w wielkich manewrach, które 13 bm. rozpoczną się w pobliżu wysp Antylskich i na południe od równika.

W manewrach tych bierze udział 140 okrętów i 600 samolotów, należących do floty stacjonowanej na Pacyfiku. Na pokładach statków, biorących udział w manewrach, znajduje się przeszło 3.000 oficerów i 50.000 marynarzy. Flota Oceanu Spokojnego powróci do swych baz dopiero w czerwcu.

Podczas kradzieży zdemaskowano mordercę który zabił swego konkurenta

Warszawa, 4 stycznia.

W dniu dzisiejszym na ul. Franciszkańskiej aresztowano podczas usiłowanej kradzieży kieszonkowej, jakiegoś osobnika, który przyprowadzony do komisariatu nie chciał wyjawić właściwego nazwiska.

Podjęte energiczne dochodzenia dały rewelacyjne wyniki. Ustalono mianowicie, że schwytanym osobnikiem jest Jusek Apel, mieszkaniec Słowatycz, b. właściciel dobrze prosperującego sklepu kolonialnego.

Przed kilku miesiącami na przeciw sklepu Apła został otwarty drugi sklep

kolonialny, którego właścicielem był Berek Biederman. Między kupcami dochodziło na tle konkurencyjnym często do ostrych scysji. Pewnego dnia, Apel po gwałtownej sprzeczce porwał z lądów i zadał Biedermanowi kilka ran w pierś, kładąc go trupem na miejscu.

Po dokonaniu potwornej zbrodni, Apel zbiegł do Warszawy i ukrywał się przed policją. Szybko jednak wyzerpały mu się pieniądze, wobec czego zdecydował się on na kradzież, która skończyła się zdemaskowaniem go i ujęciem. Apła osadzono w więzieniu.

WILLIAM KEIGHLEY

realizator „Księcia i Zbraka”
i współrealizator „Przygód
Robin Hooda”
stworzył
najbardziej emocjonujący
film świata

WAYNE MORRIS
CLAIRE TREVOR
FRANK MURPHY - ALAN HALE - DONALD CRISP
CHAS. BUCKFORD - JACK LAYTON - JOHN LITTEL
Reż. WM. KEIGHLEY

PREMIERA
JUŻ JUTRO
W KINIE

„EUROPA”

Rokowania w sprawie fortyfikacji wysp Alandzkich

Sztokholm, 4 stycznia.

(PAT) Szwedzko-fińskie rokowania w sprawie fortyfikacji wysp Alandzkich podjęte będą jutro w Sztokholmie i potrwają do soboty.

Na czele delegacji fińskiej, liczącej 8 osób, stoi prem. Cajander i min. spraw zagranicznych Erko.

Śnieg w Tatrach

Zakopane, 4 stycznia.

(PAT) Po halnym wietrze i odwilży, jaka zapanowała w dniu 3 bm., pod wieczór nastąpiło ochłodzenie i zaczął padać gęsty i obfity śnieg, który w ciągu nocy i dziś z przerwami do południa pokrył całą dolinę tatrzańską grubą pokrywą.

W górach natomiast, nawet w okresie wiatru, przechodziły silne śnieżyce, tak, że w rezultacie ich warunki narciarskie znacznie się poprawiły na terenie Podtatrza i Tatr.

Pod wieczór w dniu dzisiejszym nastąpił dalszy znaczny spadek temperatury i całkowite wypogodzenie, co rokuje na najbliższe dni wspaniałą słoneczną i mroźną pogodę.

Zaspy śnieżne

Kraków, 4 stycznia.

(PAT) Urząd wojewódzki zawiadamia o przerwach w komunikacji z powodu zasp śnieżnych na następujących drogach:

- 1) Państwowa nr. 11/2 Ulaszowice — Grybów, km. 49—50.
- 2) Wojewódzka N. Sącz — Szczawnica, na odcinku Biegonice — Gólkowice, km. 42 i 48—50.
- 3) Państwowa 12/2 Grybów — Skoźmielna Biała, na odcinku Nowy Sącz — Limanowa, km. 25—41.

Egzekucja w Berlinie

Berlin, 4 stycznia.

(PAT) Dziś rano stracono Rudolfa Szories z Lipska, skazanego na karę śmierci za zdradę stanu.

Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa

„FOTOPLASTIKON” ul. Piotrkowska 17
dzisiaj rewelacja premiera

DZISIEJSZA PALESTYNA
Jerozolima, Rehavia, Jerycho i Tiberias. Przekona podróż wzdłuż i wszerz budującej się żydowskiej siedziby narodowej. Zdjęcia wykonane w roku 1938. Wstęp 25 gr., młodz. szkol. 15 gr. Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do godz. 11 wieczór

„FOTOPLASTIKON” ul. Moniuszki 2
wyświetla dziś i dni następnych

FILIPINY (Wyspa Manilla)
Egzotyczna wyspa na Oceanie Spokojnym, która stanowi ważny punkt oparcia Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, przeciwko polityce imperialnej Japonii
Wstęp 25 gr., młodz. szkol. 15 gr. Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do godz. 11 wieczór

Żydzi nadal nie są wpuszczani do gmachu szkoły Wawelberga i Rotwanda

Warszawa, 4 stycznia.

Zarządzenie rektora, mocą którego studenci Żydzi w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda nie są wpuszczani na uczelnię, nie zostało dotychczas cofnięte. W tym stanie rzeczy Żydzi nie mają możliwości studiowania.

W związku z sytuacją, jaka się wytworzyła na wspomnianej uczelni, żydowska młodzież akademicka wystąpiła z odpowiednim memoriałem do władz uczelni, i do znanych działaczy społecznych z prośbą o interwencję. Z memoriałem wystąpili również sukcesorowie fundatorów.

Adwokat i agent policji sprawcami kradzieży dokumentów dyplomatycznych

Kopenhaga, 4 stycznia.

(PAT) Policja aresztowała wczoraj 6 członków duńskiej partii narodowo-socjalistycznej, oskarżonych o udział w dokonaniu kradzieży ważnych dokumentów, dotyczących polityki zagranicznej z siedziby federacji socjalistycznej w Kopenhadze. Trzech sprawców kradzieży było aresztowanych już przed kilku tygodniami.

Wśród obecnie zatrzymanych znajduje się duński adwokat Pontoppidan i agent duńskiej policji.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 5 stycznia 1939 r.

Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Próba prognozy na rok 1939

„The Economist Trade Supplement“ po dokonaniu diagnozy na podstawie elementów istniejących, próbuje też prognozy na rok 1939. Ze względu na wysoce autorytatywne źródło, zestawiamy kilka zasadniczych uwag tego pisma na ten interesujący temat.

Elementem podstawowym koniunktury światowej jest obecna sytuacja w Ameryce. Jest ona w tej chwili zdecydowanie pomyślna. Co więcej, należy przyjąć — zdaniem cytowanego źródła — że będzie ona pomyślna napewno jeszcze przez szereg miesięcy.

Wysoko — koniunkturalny trend amerykański udziela się, jak słusznie zauważa pismo angielskie, przede wszystkim w sferze psychologicznej: w sferze nastrojów. Istnieje bowiem niewątpliwie we współczesnych warunkach dość ścisłe powiązanie nastrojów miarodajnych rynków świata (moglibyśmy powiedzieć, że mimo zacieśniające się szalenie granice — wytwarza się w dużej mierze, dzięki postępowi środków porozumiewania się na odległość, coraz bardziej jednolity międzynarodowy „rynek nastrojów“).

W sferze bezpośrednio materialnej — na co należy zwłaszcza zwrócić uwagę — zdaniem powołanego źródła, oddziaływanie amerykańskiej poprawy na międzynarodowy poziom cen towarów nie jest tak silne jak oddziaływanie amerykańskiego załamania z roku 1937; bieg krzywej cen w ostatnich miesiącach jest bowiem ciągle jeszcze niezadawalający, co zdaje się wskazywać na to, że źródła depresji cen są głębsze, aniżeli sądzono; nie wykluczone jest oczywiście, że dalszy silny rozmach koniunktury amerykańskiej podciągnie ceny światowe wwyż.

Z drugiej strony — na rynkach towarowych znika panika, która je kilkakrotnie ogarniała w roku ubiegłym. Zwiększa się podaż hamowana w momentach panicznych. Rozmiary zapasów, ciężących na cenach, zmniejszają się, zbliżając się do poziomu uznawanego za normalny.

Wśród przyczyn cisnących zniżkowo na ceny — zdaje się „The Economist Trade Supplement“ podkreślać zwłaszcza wyraźne pogorszenie się sytuacji w Anglii oraz zmniejszający się popyt ze strony krajów o niepomyślnie kształtujących się bilansach płatniczych.

Pogorszenie położenia w Anglii w ostatnich miesiącach wyraża się w spadku zatrudnienia do granicy, którą się przyjmuje jako rozpoczynającą bezrobocie „cykliczne“, w spadku konsumpcji i t. d. Ciekawe, że zbrojenia dotąd wywierają w Anglii — ciągle według cytowanego źródła — względnie słaby oddźwięk koniunkturalny; przy zamierzonej jednak cyfrze na rok najbliższy około 10 miliardów złotych, w czym więcej, niż połowa w drodze finansowania kredytowego (dochód społeczny angielski szacowany jest na 100 do 125 miliardów złotych) — zbrojenie nakreślenie koniunktury dać może wyraźniejsze efekty.

Ogólny ton prognozy fachowego pisma jest nadspodziewanie — miarowy.

Dodajmy, że prognoza jego oparta jest na przesłankach ekonomicznych. Mało jest jednak, jak mniemamy, prawdopodobieństwa, aby nie „przyplątały“ się w roku nadchodzącym, naruszające równowagę obrotu gospodarczego w świecie, wydarzenia czy też impulsy o charakterze politycznym.

Monopol na import włókienniczy z Polski

Według wiadomości „Memeler Dampfboot“ przywóz polskich wyrobów włókienniczych na Litwę ma zmonopolizować w swych rękach Związek Litewskiego Kupiectwa Chrześcijańskiego „Verslas“, przywóz zaś żelaza spółdzielnia „Lietukis“, w której ręku znajduje się cały eksport zboża litewskiego i import maszyn rolniczych.

Wzrost wskaźnika produkcji przemysłowej

Obliczony przez Instytut Badania Koniunktury Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej za listopad ub.r. podniósł się ze 118,4 do 120,2, czyli o 1,5 proc., przekraczając o 5 proc. poziom z listopada 1937 roku. Wzrost produkcji objął prawie wszystkie gałęzie produkcji, zaznaczając się silnie zwłaszcza w gałęzi dóbr wytwórczych, w związku z ożywieniem w budownictwie.

Mała liczba wykupionych świadectw przemysłowych

Przejściowe trudności finansowe placówek gospodarczych w Łodzi

Jak nas informują, wykupywanie świadectw przemysłowych przez przedsiębiorstwa przemysłowe w Łodzi odbywa się w roku bieżącym naogół w znacznie powolniejszym tempie, aniżeli w roku ubiegłym.

Związki gospodarcze i branżowe, które wykupują świadectwa przemysłowe dla swoich członków stwierdzają, że do tej pory tylko 60 procent producen-

tów i kupców łódzkich zaopatrzyło się w odnośne świadectwa.

Zdaniem sfer przemysłowych jest powyższy obiów niezmiernie charakterystyczny dla początku roku 1939, nie należy jednak z faktu tego wyciągać zbyt daleko idących wniosków.

Sfery gospodarcze podkreślają, że spadek ilości nabytych świadectw przemysłowych nie jest dowodem zwiększo-

nej ilości zlikwidowanych firm przemysłowych i handlowych. Przeciwnie, w kołach łódzkiego przemysłu utrzymują, że procesy likwidacyjne wielu firm zostały zahamowane.

Charakterystyczny jest w tym względzie przykład zarobkowego przemysłu tkackiego, gdzie rok rocznie miały miejsce liczne likwidacje, — organizacja przemysłu zarobkowego w Łodzi zanotowała wypadek zlikwidowania tylko jednej firmy.

Sfery przemysłowe podkreślają również, że likwidacje firm przemysłowych oraz handlowych, które w ostatnich czasach nastąpiły, nie są rezultatem działalności tych przedsiębiorstw w ciągu roku 1938, ale wynikiem niezbyt rentownej pracy w ciągu kilku ostatnich lat.

W tych warunkach mniejsza liczba nabitych do tej pory świadectw przemysłowych na rok 1939 świadczy tylko o przejściowych trudnościach finansowych, w jakich znalazły się poszczególne firmy pod koniec miesiąca grudnia roku ubiegłego, w związku z niekorzystnym ułtimem tego miesiąca, o czym już donosiliśmy.

Przeważa naogół opinia, że już w ciągu najbliższych dwóch tygodni sytuacja w tym względzie ulegnie zmianie i większość firm, które dotychczas nie wykupiły świadectw przemysłowych, wykupi je w ciągu najbliższych kilku dni. (h)

Kupcy — przemysłowcami

Szereg kupców likwiduje swoje placówki handlowe, angażując się w produkcję

Według informacji, jakie otrzymaliśmy z poszczególnych łódzkich branż włókienniczych, niektórzy kupcy wycofują się z handlu włókienniczym i zamierzają zaangażować się w produkcję.

Proces ten występuje najwyraźniej w dziale galanterii, gdzie, jak się dowiadujemy, ostatnio cztery poważniejsze sklepy likwidują się, a właściciele ich zamierzają rozpocząć fabrykację artykułów galanteryjnych.

Zjawisko powyższe występuje ostatnio coraz wyraźniej.

Te elementy kupieckie, które dysponują pewnymi kapitałami, starają się wycofać z handlu i zaangażować się w produkcję.

Zdaniem sfer zainteresowanych przyczyną tego procesu jest m. inn. spadek

rentowności handlu włókienniczego, a zwłaszcza detalicznego w ciągu ostatnich kilku lat, na skutek wzmożonej konkurencji i warunków rynkowych.

Równoległe do procesu przechodzenia elementów gospodarczych z kupiectwa do produkcji, daje się również zauważyć proces angażowania się elementów finansowych, przede wszystkim zaś dyskonterów prywatnych w produkcji.

W jaki sposób proces ten wpłynie na dalsze kształtowanie się sytuacji w przemyśle włókienniczym, trudno jeszcze w tej chwili przewidzieć. Zależy to w pierwszym rzędzie od tego, czy przedsiębiorstwa zakładane przez świeżych producentów będą stałe i czy nie będą psuły rynku. (n)

Wyniki rejestracji mienia zagranicznego

Około 80 mil. zł. w obcych kapitałach uaktywniono dla życia gospodarczego

Na podstawie uzyskanych informacji z kół finansowych, można stwierdzić, że według opracowanego przez Bank Polski zestawienia wyniki rejestracji przedstawiają się zupełnie zadowalająco i ożane są sposoby, jakie będą zastosowane dla doprowadzenia mienia zagranicznego do naszego życia gospodarczego. Bank Polski rozpoczął już wypłatę z tytułu zgłoszonych do rejestracji dewiz. Osoby zgłaszające dewizy zobowiązały się, jak wiadomo, postawić do dyspozycji Banku Polskiego kapitały posiadane za granicą i w związku z powyższym osobom tym Bank Polski wypłacił już kilkadziesiąt milionów złotych.

Poza sumą postawioną do dyspozycji rejestrujących przez Bank Polski cały szereg osób zgłosiło w bankach dewizowych sprzedaż dewiz posiadanych za granicą. Z tytułu tych zgłoszeń

banki prywatne wypłaciły obywatelom polskim w ciągu miesiąca grudnia kwotę około 25 mil. złotych.

Łącznie z sumami wypłaconymi przez Bank Polski, do życia gospodarczego doprowadzono w ub. miesiącu około 80 mil. zł. nowych kapitałów.

Jest to oczywiście tylko częściowy efekt zarządnego rejestru mienia zagranicznego, gdyż obejmuje on tylko jedną grupę wartości rejestrowanych to jest dewizy i wkłady posiadane przez obywateli polskich w bankach zagranicznych.

Drugą grupę wartości zarejestrowanych stanowią zagraniczne papiery procentowe i dywidendowe. Według przewidywań kół finansowych ta grupa mienia zarejestrowanego nie będzie wiele mniejsza od grupy poprzednio omawianej. W stosunku do zarejestrowanych

zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych Bank Polski ograniczył się narazie do podsumowania globalnej cyfry zgłoszeń, przesyłając odpowiednie zestawienie do Departamentu Obrótu pieniężnego Ministerstwa Skarbu. Zgodnie z zarządzeniem rejestracyjnym Bankowi Polskiemu przysługujące będzie prawo zażądania od właścicieli zgłoszonych papierów złożenia cesji ewentualnie upoważnienia na sprzedaż tych walorów. Narazie jednak w stosunku do tej grupy mienia rejestrowanego nie zostały podjęte jeszcze żadne decyzje.

Trzecią, najpoważniejszą grupę stanowi rejestracja majątków nieruchomości, a więc domów, fabryk i udziałów przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych itp. położonych poza granicami Polski.

W stosunku do tej grupy mienia zarejestrowanego wydano jedynie zarządzenia natury porządkowej, mające na celu zapewnienie normalnego funkcjonowania przedsiębiorstw w związku z obowiązującymi ograniczeniami dewizowymi. Dotyczą one sposobu dysponowania dochodem uzyskanym za granicą, ponoszenie świadczeń itp.

Ta grupa zgłoszonego mienia będzie oczywiście ze względu na swój charakter najpóźniej doprowadzona do naszego gospodarstwa.

Dziś jeszcze nie można stwierdzić, czy polityka Rządu pójdzie po linii przymusowego likwidowania zagranicznych majątków nieruchomości, czy też ograniczy się do obowiązku wprowadzenia do Polski zysków osiągniętych z pracy zagranicznych przedsiębiorstw i z nieruchomości. (wc)

Ograniczenia dewizowe w Japonii

Na podstawie zarządzenia ministra finansów każdy obywatel japoński może wywieźć tylko 100 jenów rocznie.

Dotychczasowa maksymalna granica wynosiła 1000 jenów. Zarządzenie to stanowiło mały krok do zaostrzenia kontroli dewizowej w Japonii. (pp)

„Nylon”-nowe włókno syntetyczne

wyprodukował koncern chemiczny w St. Zjednoczonych

Znany amerykański koncern chemiczny Dupont de Nemours wyprodukował nowe włókno syntetyczne, zbliżone do sztucznego jedwabiu, a rzucone na rynek p. n. „Nylon“.

W Stanach Zjednoczonych wynalazek ten uważany jest za swego rodzaju rewolucję podobną do tej, jaką przed kilkudziesięciu laty stworzyło podjęcie produkcji sztucznego jedwabiu wiskozowego.

Produkt wyściowym jest węgiel, przy czym prace nad tym wynalazkiem trwały przez 10 lat. „Nylon“ posiada sze-

reg cech, jak duża wytrzymałość, elastyczność i połysk; surowiec ten może być używany również do produkcji artykułów wymagających pewnej sztywności produktów, jak np. szczecina. W związku z tym podjęta została w Chicago produkcja szczotek do zębów z „Nylonu“.

Koncern amerykański podjął koszt 8 milionów dolarów w Lower w stanie Delaware budowę pierwszej fabryki dla masowej produkcji „Nylonu“. Fabryka ma być uruchomiona w ciągu roku i zatrudni 1000 robotników. (pp)

Prace komisji popierania eksportu

Obrady komisji w Katowicach

Pragnąc intensywniej zetknąć się z potrzebami naszego przemysłu eksportującego, Komisja Popierania Eksportu postanowiła na jednym z ostatnich posiedzeń odbywać od czasu do czasu swe posiedzenia w siedzibach izb przemysłowo-handlowych, specjalnie zainteresowanych w pewnych działach wywozu.

Jako pierwszy etap tego rodzaju programu wzięte zostały Katowice, gdzie odbędzie się po-

siedzenie Komisji w dniach 9 i 10 b. m. Przy tej sposobności członkowie Komisji zwiędzą te zakłady przemysłowe na Śląsku Zaolziańskim, względnie na Górnym Śląsku, które w obecnym momencie najbardziej zainteresowane są w podźwignięciu eksportu, zwłaszcza na rynki zagraniczne.

W programie dalszych posiedzeń Komisji jest Sosnowiec, a potem Wilno i Łódź. (Pat)

Giełda pieniężna

Warszawa, 4 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-wizyjowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 287,20, Bruksela 89,10, Kopenhaga 109,10, Helsingfors 10,79, Londyn 24,43, Nowy Jork-kabel 5,28,50, Oslo 122,70, Paryż 13,87, Sztokholm 126, Mediolan 27,82, Zurych 119,15. Bank Polski płać za dolar amerykański 5,25, kanadyjski 5,20, floreny holenderskie 286,20, franki francuskie 13,81, szwajcarskie 118,65, funty angielskie 24,34, guldeny gdańskie 99,75, belgijskie 88,85, korony czeskie odcinki do 100 koron 10,40, korony norweskie 122,05, duńskie 108,55, szwedzkie 125,35, liry włoskie odcinki do 100 lirów 16, marki fińskie 10,65, niemieckie srebrne 84. Jeden gram czystego złota wynosił 5,9222.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzna. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I-sza emisja — 85—85,75, II-ga em. — 84,75, 4 proc. dolarowa 42, 4 i pół proc. wewnętrzna 65,50, odcinki po 100 zł. — 66, 4 proc. konsolidacyjna 66,25, drobne odcinki 66, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 73—72,75—73, odcinki po 1.000 zł. — 74,75, 5 proc. Łodzi z 1933 r. 65,50—65,75—65,50, drobne odcinki — 66, 4 i pół proc. ziemskie — 64, 4 proc. niemieckie 54,25—54,50, 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX em. — 80.

Akcje. aN rynku akcyjnym tendencja była utrzymana przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 139, Bank Handlowy 57,50, Cukier 35,25, Węgiel 34,63, Ostrowiec 68,50—68,75—68,50, Starachowice 46,50—46,75.

W obrotach prywatnych: 3 proc. państwowa renta ziemiska odcinki po 1.000 zł. — 54, 5 proc. Warszawy stare 79,50—79,25.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42,00—41,75, poz. inwestycyjna I-sza em. 86,00—85,75, poz. inwestycyjna II-ga em. 85,50—85,25, poz. konsolidacyjna 66,25, poz. wewnętrzna 65,25—65,00, poz. konsolidacyjna 69,00, Bank Polski 139,00—138,50. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Jęczmień brow. 17,75—18,25, jęczmień przemysłowy 16,25—16,75, rzepak ozimy 48,00—50,00, ziemie lniane 55,00—56,00, makuch lniany 20,50—22,50, makuch rzepakowy 13,50—14,50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja na żyto i pszenicę ożywiona, na jęczmień i owies spokojna, na strączkowe — zwykła. Ogólny obrót 1955 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 4 stycznia.

Nazwa papieru	Dzisiaj	One-gdań	Przed mies.	Przed rokien
20/n Inw. l. em.	85,75	86,—	83,50	79,25
41/90/n Wewn.	65,50	65,25	64,50	64,25
50/n Konwers.	—	69,—	67,—	66,75
Dolarówka	42,—	42,—	42,—	42,—
41/2 L. Ziem.	64,—	64,—	63,75	63,25
50/n L. Warsz. 1933	73,—	73,38	72,50	68,50
50/n L. Łódz. 1933	65,50	—	63,75	61,63
Bank Polski	139,—	139,—	130,—	113,5
Lilpop	—	95,75	93,50	62,—
Złotych	—	—	60,—	60,—

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 3-go stycznia 1939 roku.
NOWY JORK: Loco 8,94, styczeń 8,49, luty 8,49, marzec 8,49—50, kwiecień 8,49, maj 8,29—8,30, czerwiec 8,16, lipiec 8,03—04, sierpień 7,90, wrzesień 7,78, październik 7,66, listopad 7,76, grudzień 7,69.
NEW ORLEAN: Loco 8,70, styczeń 8,56—8,58, marzec 8,58—60, maj 8,39, lipiec 8,13, październik 7,74, grudzień 7,77—79.
LIVERPOOL: Loco 5,32, styczeń 4,98, luty 4,96, marzec 4,94, kwiecień 4,91, maj 4,88, czerwiec 4,81, lipiec 4,76, sierpień 4,71, wrzesień 4,65, październik 4,59, listopad 4,60, grudzień 4,62, styczeń 4,63, luty 4,65, marzec 4,67.
Egiptka: Loco 7,46.
Upper: Loco 6,06, styczeń 5,96, marzec 6,04, maj 6,09, lipiec 6,12, wrzesień 6,12, październik 6,06, listopad 6,01.
BREMA: Loco 9,99, marzec 9,28, maj 9,25, lipiec 9,25, październik 9,25, grudzień 9,26.
ALEKSANDRIA Sakell: Styczeń 12,12, marzec 12,60, maj 12,88.
„Giza”: Styczeń 12,42, marzec 12,77, maj 12,93, lipiec 13,07, listopad 13,17.
Ashmouni: Luty 10,45, kwiecień 10,53, czerwiec 10,60, październik 10,46.
ajsuker kła q...aj s urhloadetincmfwp ww

Tom Mooney — ułaskawiony

i po przeszło 20 latach pobytu w więzieniu odzyska wolność. — Echa wielkiego procesu politycznego

San Francisco, 3 stycznia. Gubernator stanu Kalifornia: Olsen ogłosił, że przywódca robotniczy, Tom Mooney, skazany w r. 1917 na dożywotnie więzienie, został ułaskawiony i odzyska wolność w najbliższą sobotę. Sprawa Toma Mooneya głośna była w swoim czasie na całym świecie. Mooneya nazywano „Dreyfusem Ameryki”.

W 1917 r. Mooney został skazany na karę śmierci, a następnie w drodze łaski zamieniono mu karę śmierci na dożywotnie więzienie. W lipcu 1917 r. z dachu jednego z domów rzucono w demonstrujący tłum bombę. Wskutek wybuchu 10 osób poniosło śmierć, a 40 zostało rannych. Zamach ten stanowił niewątpli-

wie protest przeciwko przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do wojny.

Pod zarzutem dokonania tego zamachu aresztowano przywódcę robotników, Toma Mooney, który przez cały czas walczył o swe życie i wolność, twierdząc, że jest niewinny.

Po pewnym czasie w prasie ukazało się zdjęcie, dostarczone przez obronę skazanego, przedstawiające Toma Mooneya wraz z żoną w chwili zamachu na dachu domu, odległego o blisko półtora kilometra od miejsca wybuchu bomby. W 1918 r. sąd najwyższy USA odrzucił wniosek o rewizję procesu. W dwa lata później kalifornijski sąd najwyższy odrzucił wniosek o ułaskawienie. W okresie późniejszym wszyscy gubernatorzy

kalifornijski upórzywie odmawiali ułaskawienia skazańca. Dopiero w ubiegłym roku, Olsen, który poraz pierwszy od 45-ciu lat został gubernatorem Kalifornii z ramienia partii demokratycznej, oświadczył w swej mowie przedwyborczej, że ułaskawi Toma Mooneya, o ile zostanie wybrany.

Obecnie gubernator Olsen dotrzymał swego przyrzeczenia. (2)

Dziesięć przykazań dla gości

w domu znanej powieściopisarki, Marii Rodziewiczówny

Znana powieściopisarka, Maria Rodziewiczówna mieszka stale w swym majątku Hruszowa w powiecie kobryńskim, zajmując się, mimo podeszłego wieku, sama gospodarstwem. Jakże zasady panują w tym domu, świadczy o tym swoisty dekalog, który ułożyła Rodziewiczówna dla wszystkich swoich gości, przebywających dłużej w tym dworze, niż trzy dni. Dziesięć przykazań domowych, napisanych własnoręcznie przez Rodziewiczównę, wiszą na ścianie sieni, tak aby każdy świeżo przybyły musiał na nie zwrócić uwagę.

Treść ich jest następująca:

- 1) Czuj i zachowaj ciszę, pogodę i spokój domu tego.
- 2) Będziesz stale zajęty pracą wedle twych sił, zdolności i zamiłowania domowego porządku.
- 3) Nie będziesz śmiecił i czynił bez-

ładu ani zamieszania domowego porządku.

4) Pamiętaj, abyś nie kaził myśli ni ust mową o złym, marności i głupstwie.

5) Nie będziesz opowiadał, szczególnie przy posiłku, o chorobach, kaleczkach, kryminalach i smutkach.

6) Nie będziesz się gniewał, ani podnosił głosu, z wyjątkiem śpiewu i śmiechu.

7) Nie będziesz zatrzucał powietrza złym i kwaśnym humorem.

8) Zachowaj przyjaźliwość dla bożych stworzeń, dla domowników przyjętych, jak psy, ptaki, jeże, wiewiórki.

9) Nie wnoś do domu tego szatańskiegi ozi pieniądza i przekleństwa spraw jego.

10) Nie okazuj trwogi, a znoś ze spokojem wszelki Boży dopust, jak głód i chłód.

Radioprogram

PROGRAM ROZGŁOSI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

CZWARTEK, dnia 5-go stycznia 1939 r.

5.30—5.35 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
5.35—6.35 Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (pl.). 8.00—11.57: Przerwa.
11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka symfoniczna w wykonaniu Orkiestry Filadelfijskiej pod dyr. Leopolda Stokowskiego (płyty). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.15: Zwierzęta różnych części świata: „Przyjaciele Mowgli” go Zabki” pogadanka Stanisława Sumińskiego dla młodzieży. 15.15—15.30: Kłopoty i rady: „Nie mam czasu” dialog w opracowaniu Zofii Derwiszówny. 15.30—16.00: Muzyka obładowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego, Jana Morysa — obój i Józefa Kloska — skrzypce (z Katowic). 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy. 16.05—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.35: Felieton Melchiora Wankowicza. 16.35—16.55: Duety wokalne (z Wilna). Wykonawcy: Olga Olgina — sopran i Mira Sobolewska — msopran.
16.55—17.10: „Trzej Królowie wzorem mody” — felieton wygl. St. Wasylewski (Poznań).
17.10—17.45: Z teki lwowskich kompozytorów — audycja w oprac. Jana Józefa Dunioza. Wykonawcy: Helena Duniczówna — skrzypce, Tadeusz Seredyński — fortepian, dr. Jan Dunicz — objaśnienia.
17.45—18.00: „Szlakiem Batoiego i Tyzenhauza” — pogadanka — wygłosi Adam Tański z Wilna.
18.00—18.10: „Złot harcerstwa Choraży Łódzkiej” — pogad. wygl. Tadeusz Fangrat.
18.10—18.20: Muzyka (płyty).
18.20—18.25: O wszystkim po troszku.
18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.00: „Życiorys instrumentów” — Organy i perkusja — gawęda muzyczna w opracowaniu Zofii Ławęskiej (z Wilna).

19.00—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Celina Nadi, Grena Prus-Honarska, Antoni Wolak — śpiew, Alfred Gotowski — skrzypce, Mały zespół salonowy i jazzowy, Mieczysław Porwit — akomp. (z Krakowa).

20.35—21.00: Audyjeje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. Komunikat śniegowy (z Krakowa). — Wiadomości sportowe. — Nasz progr. na jutro.

21.00—21.10: „Nasza produkcja szczytowa” odczyt wygłosi dr. Andrzej Marchwiński.

21.10—21.30: Muzyka (płyty).

21.30—22.02: Teatr Wyobraźni: Znakomity Gaudissart”, opowiadanie H. Balzaca w radiofonizacji K. Sowińskiego na podstawie przekładu Tadeusza Boy-Zeleńskiego.

22.02—22.12: Rolnicy na przełomie Staroego i Nowego Roku” — pogadanka — wygłosi inż. Jan Langier.

22.12—23.00: Koncert Zyczeń Łódzkiej Rodziny Radiowej

23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.25—RYGA: Koncert symfoniczny.

19.55—BEROMUENSTER: „Mignon” — opera Thomasa (transm. z Teatru).

20.10—KOPENHAGA: Koncert symfoniczny. Dyr. Paray. Sol. L. Cahuzac (klarnet).

20.15—RADIO ROMANIA: Muzyka oratoryjna.

21.00—MEDIOLAN: „La figlia del Re” — opera Luaidi’ego (tr. z Opory Król.).

21.30—LYON: „Griseldis” — Opera Massenet.

21.30—STRASBURG: Festiwal Mozarta. Dyr. Bruno Walter.

21.30—RADIO PARIS: Koncert symfoniczny.

22.00—BRUKSELA Flam: Koncert muzyki angielskiej.

22.40—LUKSEMBURG: Koncert symfoniczny.

Kronika szachowa

INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA ŁODZI.

W 2-iej rundzie turnieju szachowego o mistrzostwo Łodzi do kontroli czasu zakończyły się tylko 3 partie.

Szpiro po odparciu na krótką metę zakrojonego ataku Gilwana energiczna kontrofenzywą zdobył piona, a później i figurę i w 29 posun. zmusił przeciwnika do poddania. Mikula przeciwko Regedzińskiemu zastosował defenzywną taktykę, utrzymując niemal do samego końca równą pozycję z olimpijczykiem. W pionowej końcówce Regedziński wykorzystał drobny błąd Mikuly i w 44 posun. doprowadził do wygranej. W ładnym stylu, poświęciwszy 2 figury, rozgromił Michalec w francuskiej partii Kozłowskiego.

Pozostałe 3 partie zostały przerwane. Tandetnik w środkowej fazie gry zdobył z twarzym Hirszbajnem piona, wątpliwe jednak czy wystarczy to do zwycięstwa. Grynfeld zaś z Litmanowiczem po zmiennych szansach odłożył partię w korzystniejszej dla siebie pozycji. Derby rundy — partia Appel—Kolski — żywo przy pominala spotkanie powyższych mistrzów w po przednim turnieju. Po nader skomplikowanej grze Kolski w końcu przechrzył przewagę na swą korzyść. W przerwanej pozycji Kolski ma widoki na zwycięstwo.

Punktacja turnieju po 2 rundach: Szpiro — 2 p., Michalec, Regedziński — po 1,5 p., Kolski — 1 p. + 1 p. n., Gilwan, Mikula — po 1 p., Appel — 0,5 p. + 1 p. n. i Kozłowski — 0,5 p.

Następna 3 runda odbędzie się w niedzielę, 8 b. m. o godz. 17, w lokalu Łódzkiego Towarzystwa Zwolenników gry szachowej (ul. Piotrkowska 74). Zestawienie gier jest następujące: Regedziński—Litmanowicz, Kozłowski—Mikula, Szpiro—Hirszbajn, Grynfeld—Gilwan, Kolski — Michalec i Tandetnik—Appel.

TURNIEJ W HASTINGSIE.

W 2 rundzie międzynarodowego turnieju w Hastings dr. Euwe pokonał Golombka, Szabo—Kleina, Thomas—swego rodaka Tylora, Landau — Sergeanta, a Pirc — Barry’ego.

W 3 rundzie Euwe z trudem uratował 1/2 p. z uzdolnionym Szabo, Pirc nieoczekiwanie przegrał z Kleinem, a Landau wygrał z Thomasem. W 4 rundzie wszyscy faworyci zremisowali: Euwe z Pircem, Szabo z wicemistrzem Anglii Golombkiem i Landau z Barrym.

Stan turnieju po 4 dniach rozgrywek: Landau (Hol.), Szabo (Węgry) — po 3 p., dr. Euwe (Hol.) — 2,5 p., Golombek, Thomas (Ang.), Pirc (Jugosl.) — po 2 p. i t. d.

Nasz reporter zanotował!

W mieszkaniu własnym przy ul. Franciszkańskiej Nr. 29 usiłował pozbawić się życia 20-letni Mieczysław Mendel, robotnik fabryczny. Desperata w stanie nieprzytomnym przewieziono do szpitala. Przyczynę rozpaczliwego kroku narazie nie ustalono.

Na ulicy Łagiewnickiej uległ zatruciu spirytusem denaturowanym 43-letni Ferdynand Kramer, bezdomny. Pierwszej pomocy otrutemu udzielił lekarz pogotowia ratunkowego.

Na ulicy Brzezińskiej najechany został przez samochód Franciszek Cepko, mieszkaniec wsi Lipiny, przybyły do Łodzi na targ. Poszkodowany odniósł złamanie nogi i rany głowy. Pogotowie przewiozło go do szpitala.

35-letni Władysław Stefański (Staszica 8) poślizgnął się i upadł, doznając złamania nogi oraz okaleczenia głowy. Pogotowie P.C.K. przewiozło go do szpitala.

W mieszkaniu rodziców przy ulicy Wesołej Nr. 28 poparzona została gorącym ługiem 2-letnia Jadwiga Sitek. Dziecko zostało opatrzone przez lekarza pogotowia.

Na ulicy Limanowskiego kopnięty został przez konia 27-letni Stanisław Kulik ze wsi Rąbka pod Łodzią. Kulik odniósł rany głowy i twarzy.

— Władysławowi Sikorskiemu (Łączna 37) skradziono z korytarza beczkę kapusty.

— Ignacemu Wiktorowskiemu (11-go Listopada 138) skradziono na ulicy Wileńskiej 30 złotych z kieszeni. Poszkodowany wskazał policji złodzieja.

— Zelmanowi Weingartenowi (Narutowicza Nr. 9) skradziono z korytarza kilka płaszczy. Złodzieje zostali jednak w ostatniej chwili spłoszeni i w czasie ucieczki porzucili łup. Jednego z nich ujęto.

Parcele budowlane
przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej
do sprzedania

Zgłoszenia do p. **Hermana**, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

NIEMA PEWNIJSZYCH
JAK **TYLKO**
ORYGIN.
„OLLA” GUM.

KINO

RAKIETA

Sienkiewicza 40
tel. 141-22

Dziś Premiera!

NICHELE MORGAN

Największa gwiazda kinematografii francuskiej, bohaterka filmu „ZBLADZIŁAM“ i „LUDZIE ZA MGŁĄ“ w najnowszym arcydziele pod tytułem

„ZGRZESZYŁAM“

(GRIBAULE)

Początek o 4, w niedz. i święta o 12-cj.

— Na 1-szy seans
wszystkie miejsca
po 54 gr.

KINO

TON

Kopernika 16, tel. 140-72

DZIŚ PREMIERA!

Fascynująca gwiazda ekranu

Zarah Leander

w potężnym filmie życiowym p. t.

„MARNOTRAWNA CÓRKA“

Początek w dni powsz. o g. 4 pp., w soboty o g. 2-cj., w niedziele i święta o g. 12 w poł.

Dr. Jerzy

Tenenbaum

CHOR. WEWNĘTRZNE
powrócił i przeprowadził się na ul.
Piłsudskiego 23 tel. 213-10
przyjmuje od 5-7.

Dr. M.F.B.

WŁ. ŻADZIEWICZ

STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy
ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3-7.

RENTGEN.

PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
KOGUTER
zastosowanie:
GRYPY, PRZEZIWIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBOWITPA
ŁADAJĄC PRZEKŁAD TYLKO W HIGIENICZNYCH TOREBRACH.

Kupno i sprzedaż

KUPIE parówkę, aparat do elektrolizy
i fotel do gabinetu kosmetycznego. —
Dzwonić 224-11.

DOM i piętrowy z dużym placem, pięknie
położony, naprzeciw skweru, do
sprzedania. Telefon 211-44.

Lokale

POSZUKUJE pokoju umeblowanego w
śródmieściu z wygodami telef. „A. Z.“
POKÓJ umeblowany dwuokienny od
zaraz do wynajęcia, Zawadzka 1 (róg
Piotrkowskiej) front 1 p. m. 7.

2 POKOJE z kuchnią wyremontowane
ul. Południowa 7 do wynajęcia, dozorca
wskaże.

POSZUKUJE
MIESZKANIA
wprost od gospodarza pokój lub 2
z kuchnią. Zgłosić „H. Z. 15“

POKÓJ umeblowany przy rodzinie do
oddania, 1-go Maja 9, m. 3-a i p. 3-4.

LADNIE umeblowany pokój dla jednej
osoby w czystym domu z wszelkimi
wygodami (centrale ogrzewanie) do
wynajęcia Al. Kościuszki 57/18. Oglądać
można od 12-4-cj.

Nauka i wychowanie

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-
CUSKIEGO — gruntownie udzielam.
Gramatyka, literatura, konwersacja
handlowa korespondencja. Tel. 262-70
w godzinach 2-3.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany
nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front
zastać od 4-8 po poł.

LEKCJI języka angielskiego i fran-
cuskiego metodą Berlitz'a udzielam. —
Oferty sub „Wysiedlona“

ANGIELSKIEGO i niemieckiego meto-
dą konwersacyjną szybko wycza Kry-
szek, Pomorska 15, tel. 171-28. Ceny
umiarkowane. Zastać 2-3.

STUDENTKA humanistyki udziela lek-
cyj w zakresie gimnazjum i liceum.
Specjalność: łacina, polski, francuski.
Tel. 164-33.

ANGIELSKIEGO najprzystępniejszą me-
todą szybko wycza. Umiejętność
nauczania, Piotrkowska 132 m. 40 l. o-
ficyna, IV wejście.

Posady

SAMODZIELNY buchalter korespon-
dent, piszący biegle na maszynie z dłu-
gotletnią praktyką i pierwszorzędny
referencjami poszukiwany. Oferty do
Republiki sub: „Poważna firma“.

BUCHALTER — bilansista zaprowadza
i prowadzi księgi handlowe na godzi-
ny wg. wymagań Władz Skarbowych
Dzwonić tel. 118-15.

DZIŚ

o godzinie 21-cj odbędzie
się w lokalu Stowarzy-
szenia Inżynierów i Archi-
tektów przy ul. Piotrkow-
skiej Nr. 53

WIELKA ZABAWA KARNAWAŁOWA

urządzona staraniem
Koła Rodziny Policyjnej

przy VII. Komisariacie PP.
Bufet obficie zaopatrzone.
Bilety są do nabycia w lo-
kalu Stowarzyszenia Inży-
nierów i Architektów,
Łódź, Piotrkowska Nr. 53.
Szczegółowych informacji
udziela VII. Komisariat P.
P. w Łodzi, Al. Kościuszki
Nr. 19, telef. 116-57.

WYSIEDLONA z Niemiec krawcowa
wykwalifikowana poszukuje prac
domach. Oferty sub: „Krawcowa“
ODSTAPIE kompletne przedsięwzię-
stwo chemiczne za zł. 200. — Oferty
do Republiki sub: „Osoba odpowie-
dzialna“.

Rozmaite

ZARZĄD Żyd. Zw. Skautowego zawi-
adania, iż dnia 10 stycznia o godz. 8.30
odbędzie się Doroczne Walne Zebranie
członków związku. Porządek zebra-
nia: 1) Sprawozdanie Zarządu, 2) Sprawoz-
danie Komisji Rewizyjnej, 3) Wybory.
UNIEWAZNIA się kwit wydany K.K.O.
m. Łódź, Pomorska 3 na 2 weksle Nr.
28488 zł. 50, Nr. 28489 zł. 60, M. An-
kerman.

ZAGINAŁ kwit kaucyjny Nr. 73487 z
dn. 9.V.1931, zł. 20 Elektrowni Łódzkiej
— unieważnia się.

LIBERMAN Dawid, Legionów 5/7 zgubił
kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej
Nr. 139977 z dn. 13.I.37, r. na zł. 15. —

DROBNE ogłoszenia w „Republice“
są najlepszym i najtańszym środkiem
złotnicza zainteresowanych stron.
Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sub
lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub
pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieru-
chomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek
okazyjnie, 5) dostać posadę, 6)
wygodnie pracownika — niechaj po-
da drobne ogłoszenie do „Republiki“

Uzdrowiska

ZAKOPANE — Luksusowy pensjonat
„KAPRYS“ do Białego Tel. 11-43. —
Zarząd Heleny Silberfeld.

Podaje się do wiadomości wierzycieli firmy
PRZEDZALNIA WOLF FRENKIEL
że pr. posiadzenie wierzycieli odbędzie się w
piątek dn. 6/I.39 o godzinie 16-cj min. 30 w lo-
kalu Klubu Towarzystwa przy Stowarzyszeniu
Kupców m. Łódź, ul. Piotrkowska 73, celem
porozumienia się i powzięcia stanowiska w
związku z wniesieniem podania o otwarcie po-
stepowania układowego. Wstęp na powyższe
zebranie przysługuje jedynie wierzycielom oso-
bście lub należycie legitymującym się pełno-
mocnikom. Prosimy o punktualne przybycie.
GRUPA WIERZYCIELI SEKCJI IMPOR-
TERÓW SUROWCÓW WŁÓKIENNICZYCH
PRZY STOWARZYSZENIU KUPCÓW
M. ŁÓDZI.

KLEROL
przeciw REUMATYZMOWI
i ARTRETYZMOWI

Maść i płyn do nabycia w aptekach i składach
antycznych.

Jak pozbyłam się
brzydkiej cery

Slicznie pani wygląda!

— Takie oto zdania o mym wy-
glądzie slyszalam zewszad wczoraj
na przyjęciu, u znajomych.
Zasypanym mnie, pytaniami, cze-
mu zawdzięczam posiadanie tak
pięknej i idealnie czystej cery.

Wygląd mój zawdzięczam ra-
cjonalnej pielęgnacji skóry twa-
rzy. Przez dłuższy czas nie mo-
głam znaleźć dla siebie odpowied-
nego kremu. Ciągłe próby, nie-
dające żadnego rezultatu, zniechę-
ciły mnie zupełnie, do dalszego
poszukiwania. Wygląd mojej twa-
rzy sprawiał mi dużo zmartwie-
nia. Miałam zawsze nieczystą,
pomarszczoną i nieświeżą cerę.
Będąc młodą kobietą, czułam się
z taką twarzą jak zniszczona i sta-
ra. Aż któregoś dnia, jedna z mo-
ich przyjaciółek, zwierzyła mi się,
że stosuje od krótkiego czasu krem
i szybko przywróciła swej cerze
piękny wygląd. Różniła mi krem
ten również stosować. Kremem
tym jest krem biologiczny „EUKU-
TOL“, który po za doskonałymi
składnikami, różni się tym od
reszty kremów, że posiada pod-
stawy biologiczne, odświeżające
tkanki skóry i czyniące cerę zwa-
sze świeżą i piękną.

Krem biologiczny „EUKUTOL“
stosuje od krótkiego czasu, a do-
szłam już do nadzwyczajnych re-
zultatów. Moge obecnie śmiało
twierdzić, iż tylko dzięki kremowi
biologicznemu „EUKUTOL“ udało
mi się uratować mój wygląd i ce-
rę. Obecnie swoją piękną cerą
zwracam powszechną uwagę.

Krem biologiczny „EUKUTOL“
stosowany być może do każdej
cery, dla cery tłustej: EUKUTOL
3 (matowy), dla cery suchej: EU-
KUTOL 6 (tłusty). Bez kremu
biologicznego „EUKUTOL“ niema
racjonalnej pielęgnacji cery. Za-
dajcie kremu biologicznego „EU-
KUTOL“ we wszystkich „ume-
riach, skl. aptecznych i dr. ge-
riach. Krem „EUKUTOL“ kosztuje
od 0.75.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplo-
mowana paryżanka udziela lekcji fran-
cuskiego. Lektura. Konwersacja. Gra-
matyka. Tłumaczenie. Koresponden-
cja. Pomoc szkolna, Południowa 20,
m. 20 1-sza lewa of. parter.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

CHIRURGII JAMY USTNEJ w ŁÓDZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY

ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83

Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-11. RENTGEN.

Stomatolog przyjmuje od 9-11.

LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

„PRASA“

Wyszedł z druku zeszyt 12/38 r.
(grudzień).

MIESIĘCZNIK
ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU
WYDAWCÓW DZIENNIKÓW
I CZASOPISM

pod redakcją
STANISŁAWA KAUKI

TREŚĆ ZESZYTU.

Powstało Towarzystwo Wiedzy Prasowej.
Pierwsze Ogólne Zebranie Towarzystwa Wiedzy Prasowej
Związek Wydawców wobec nowego prawa prasowego.
Skarz.: Nowi Marszałkowie Sejmu i nitu.
Przedstawiciele prasy w Parlamencie.
F. G.: Prasa — propaganda — reklama,
Leon Sobociński: 60-lecie prasy polskiej na Pomorzu.
Leon Zieleniewski: Zachowane egzemplarze najstarszych czasopism polskich.
T. G.: Preliminarz budżetowy R. P. na okres od 1 kwietnia 1939 r. do
31 marca 1940 r.
Prace Związku Wydawców.
Organizacje i sprawy dziennikarskie.
Dziennikarze wobec dekretu prasowego.
Układ zbiorowy pracy w dziennikarstwie.
Walne zgromadzenie członków Towarzystwa Wyższej Szkoły Dziennikar-
skiej.
Kronika Krajowa.
1848—1938. Jubileusz „Czasu“.

Prawo a prasa.
Prasa na szerokim świecie.

Prenumerata roczna: w kraju
zł. 10.—, zagranicą zł. 12.—.
Adres administracji: Warsza-
wa, ul. Zgoda 8, m. 4.
Tel. 540-00. Konto rozrachun-
kowe Nr. 751. Warszawa 1.

Cena zeszytu 1 zł.
Do nabycia w administracji „Pras-
y“, w większych księgarniach i
kioskach „Ruchu“

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne
i weneryczne

Nawrot 7 tel. 128-07

przyim. 10—12 i 5—7-cj.

WYCHOWAWCZYNI

wykwalfikowanej do 9-letniej
dziewczynki POSZUKUJE.
Pomoc w gospodarstwie. Oferty
sub: „R. R.“

Do akt Nr. Km. 2448/38/XI.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Ło-
dź, rew. XI-go, zamieszkały w Łodzi,
ul. Zamenhoja 4 na zasadzie art. 602
K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 stycz-
nia 1939 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul.
Zawadzkiej Nr. 23 odbędzie się publicz-
na licytacja ruchomości a mianowicie:
pianina I-my; Fibiger, mebli, maszyny
do szycia gabinetowej i radioodbiornik-
ka, oszacowanych na łączną sumę zł.
1100.—, które można oglądać w dniu
licytacji w miejscu sprzedaży, w cza-
sie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 21 grudnia 1938 r.
Komornik: (—) S. BEDNAREK.

przeciw
ODMROZENIOM

kończyn oraz przy rankach od
odmrożenia stosuje się oryginalną maść Gąseckiego

MROZOL

Dr. MED.

HILARY GLIKSMAN
PRZEPROWADZIŁ S.E.
na ul. Świętokrzyską 6

(róg Sienkiewicza 49-a), tel. 131-49,
przyjmuje od 4-7.

DR. MED.

JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE
i ALERGICZNE
ul. Nawrot 7

Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5-8.